

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

10
ΕΤΟΣ ΙΗ'

ΤΕΥΧΟΣ 217-218

ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1919

ΑΘΗΝΑΙ

Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22α

“ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ,,
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Λευκωντής: Α. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ: Έτησία δραχμαί 12.
 Το τεύχος δραχμαί 2.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22α

ΤΕΥΧΟΣ 217 - 218

ΜΑΡΤΙΟΣ—ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1919

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Καλλιτεχνικαὶ ἐκθέσεις, ὑπὸ Κ.*
Τὰ Ἰταλικά ποιήματα τοῦ Σολωμοῦ. Μετάφρασις Σπ. Δε-Βιάζη.
Αντίλαλοι.
Οἱ νεκροὶ τοῦ πολέμου συγγραφεῖς.
Ὁ Ἄρης δέσμιος, ὑπὸ Ν. Γιαννοπούλου.
Σημειώσεις ἐνὸς μηνός, ὑπὸ Δάφνιδος.
Γράμματα καὶ Τέχναι.
Ἐπιστολὴ πρὸς τὴν «Πινακοθήκη» ὑπὸ Φιλομούσου.
Συναυλία.

ΕΙΚΟΝΕΣ

- Ἡ πενθερά, γελιογραφία.*
Ὁ Ἄρης, ἀρχαῖον ἀγαλμα.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Παλαιῶ συνδρομητῆ.—Πρὸ τῆς μεγίστης ὑπερτιμῆσεως ὄλων τῶν ἐκδοτικῶν μέσων, χάριτος, στοιχειοθεσίας, κλισῆ, βιβλιοδεσίας, εὐφρόνησιν εἰς τὸ δῖλημμα ἢ νὰ ἀυξήσωμεν εἰς τὸ διπλάσιον τοῦλάχιστον τὴν συνδρομὴν ἢ νὰ ἐκδίδωμεν δίμηνα τεύχη. Διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνωμεν τοὺς συνδρομητὰς μας, ἐπροτιμήσαμεν τὸ δεύτερον. Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ ὑπερτιμῆσις, ἣτις ἀρκετὰς ζημίαις μᾶς ἀφῆκε, βαθμηδόν θὰ ἐλαττωθῆ καὶ ταχέως θὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν τακτικὴν μηνιαίαν ἐκδοσιν, θ' ἀναπληρώσωμεν δὲ τότε πάσαν ἄλλειψιν, εἰς ἣν ἀκούσιως ὑπεβλήθημεν.

Διδακτορι.—Ὁ Ἄνατολ Φράνς δὲν ἔχει δῖπλωμα Πανεπιστημίου. Τὸ ἀληθινόν του ὄνομα εἶνε Τιμπώ. Ὑδὲς βιβλιοπώλου. Εἰς οὐδὲν Πανεπιστήμιον ἐφοίτησε καὶ ὅμως θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους Γάλλους συγγραφεῖς. Διατελέσας βιβλιοθηκᾶριος κατεβρόχθισε τόμους ὀλοκλήρους.

Θεατροφίλω.—Ἡ Κάριεν ὑπῆρξε πραγματικῶς. Τὰ ἀπεκάλυψε μία δικογραφία τοῦ ἐραστοῦ τῆς εὐρεθεῖσα ἐσχάτως εἰς τ' ἀρχεῖα τῆς Καρδούης.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Εἰς τὸ ζωρίον Νησί τῆς Μακεδονίας παρὰ τὸ Ὀστροβόν ἀνευρέθη πλάξ βωμοῦ φέρουσα τὴν ἐπιγραφήν: «Τὸν δε τὸν βωμόν εἴθετο Μέγας Ἀλέξανδρος».

— Κατηρώσθη ἐκθέσεις τῶν ἐν Περγάμῳ Γερμανοστρατιῶν καταστροφῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου. Μετεβλήθησαν εἰς ἐρείπια κυριολεκτικῶς τὰ περίφημα ἀρχαῖα Ἀνάκτορα. Ἐπίσης καὶ ἄλλα μνημεῖα τέχνης ὑπέστησαν καταστροφάς.

Εἰς Στυλῖδα ὑρέθη βάθρον ἀγάλματος τοῦ Δ' αἰῶνος φέρων ἐπιγραφὴν τοῦ γλύπτου Πανσαίου πρὸς τὸν Ἀσκληπιάδην.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἰδρυθεῖσα τῷ 1841

Μετοχικὸν κεφάλαιον δρ. 20.000.000
 Ἀποθεματικὸν » 13.000.000

Ἐκδόσις τραπεζικῶν γραμματίων. — Ἰπροεξοφλήσεις. — Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ χρηματογράφων καὶ ἐμπορευμάτων. — Δάνεια ἐνυπόθηκα. — Δάνεια πρὸς νομικὰ πρόσωπα καὶ γεωργούς. — Ἀγορὰ καὶ πώλησις συναλλάγματος. — Πιστωτικαὶ ἐπιστολαί. — Καταθέσει ἐν ὄψει καὶ εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν. — Καταθέσεις ἐντοκοί. — Ταμιευτήριον. — Ταμείων τίτλων πρὸς φύλαξιν.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ

Ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων διακηρύσσει ὅτι:

Ἐκτίθεται εἰς μειοδοτικὴν δι' ἐνσφραγιστῶν προσφορῶν δημοπρασίαν ἡ κατασκευὴ δ-πλοτύπων βιβλίων εἰσπραξέως δημοτικοῦ φόρου καὶ λοιπῶν ἐντύπων ἀναγκασιούτων αὐτοσυνμφώνως πρὸς τὸν κατάλογον καὶ τὰ δειγμᾶτα κατατεθειμένα ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ Δημοτικοῦ φόρου.

Ἡ δημοπρασία γενήσεται τὴν 13ην Μαΐου καὶ ὥραν 11—12 π.μ. ἐν μιᾷ τῶν αἰθῶν ὡν τοῦ Δημοαρχείου καὶ ἐνώπιον τῆς Δημοαρχικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἀπριλίου 1919.

Ὁ Δήμαρχος
 Σ. ΠΑΤΣΗΣ

ΤΟΜΟΙ “ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,,

ὄλων τῶν ἐτῶν πωλοῦνται εἰς τὸ γραφεῖόν μας ἀντὶ δρ. 12 ἕκαστος. Διὰ τοὺς ἀγοράζον-τας πλήρη σειρὰν γίνεται ἔκπτωσης 30 τοῖς ο)ο.

Ἐπίσης πωλοῦνται χρυσοῦδετα καλύμματα τῶν τόμων, πρὸς δρ. 3. Φύλλα παλαιὰ, ἕκαστον δρ. 2.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ Ἐταιρεία «Κὸκ Ροῦζ» μετονωμασθεῖσα εἰς «Ἀνατολὴν» ἐν φανίσθη δι' ἐκθέσεως, εἰς τὸ νέον οἶκόν της—τῆς ἐποίας μετέσχον ἡ Ὀμάς Τεχνη» καὶ Γάλλοι καλλιτέχναι εὐρισκόμενοι εἰς Μακεδονίαν. Ἡ Ἐκθεσις, τῆς οἰίας τὰ ἐγκαίνια ἐτίμησεν ὁ Βασιλεὺς, περιέλαβε 145 ἔργα, ἔλα διὰ πρώτην φορὰν ἐκτιθέμενα καὶ ἀναγόμενα εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἐκδηλώσεις τῆς τέχνης—ἐλαιογραφία, ὕδατογραφία, eaux-fortes, σκίτσα, προτομᾶί, ἀνάγλυφα.

Οἱ Γάλλοι καλλιτέχναι ἀνήκοντες εἰς τὸν στρατὸν τῆς Ἀνατολῆς εἰργάσθησαν προχείρως. Οἱ πίνακες τῶν μικρῶν διαστάσεων, ἀπεικονίζον κυρίως σκηναὺς Μακεδονικὰς καὶ τύπους καὶ τοπεῖα, ἐκκλησίας καὶ μοναστήρια, χωρικοὺς Ἑλληνας, Τούρκους, Ἀθιγγάνους ὅ,τι προσέπιπτεν εἰς τὴν ἀντίληψίν των. Τὰ περισσώτερα ἔργα ἐκθέτουσιν οἱ κ.κ. Ζόμπ (πολεμικὰ σκίτσα) Ραμῷ καὶ Ριμπέρ. Μία κεφαλή Ἀθιγγανίδος πονηρὰ μειδύσης τοῦ κ. Λαμπέρ καὶ μία χωριατοπούλα τῆς Ἐδέσσης τοῦ κ. Ριμπέρ εἶνε πολὺ καλὰ χαρακτηρισμένα. Ἀλλὰ καὶ σκίτσα τῆς Ἀττικῆς ἐπίσης ἐκθέτουσιν, ὡς οἱ κ.κ. Μπραί τὸν Παρθενῶνα, ὁ Ἐννεκὲ τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τοῦ Λυκαβητοῦ καὶ ὁ Ριμπέρ τὸ Κερκμεικόν, τὸν κή-πεν τοῦ Ζακπέου, τὴν χειμωνιάτικην Ἀττικὴν ἡμέραν καὶ τὴν Δύσιν ἡλίου ἀπὸ τῆς Ἀκροπόλεως μὲ μίαν τεχνοτροπίαν τολμηράν. Οἱ Ἑλληνας καταλαμβάνουν μὲ τὰ ἔργα

τῶν διπλάσιον χώρον, καίτοι ὀλιγώτεροι τὸν ἀριθμὸν. Τοῦ κ. Λύτρα ὁ ὁποῖος ἐξακολουθεῖ νὰ πειραματίζεται μὲ τοὺς ἐξωτισμοὺς καὶ τὴν ἀσάφειαν ἣτις ἀποτελεῖ σκάνδαλον εἰς τὸ Κονσέρτο—τὸ καλύτερον ἔργον εἶνε τὸ πεῦκο τοῦ Χωματιανοῦ, ὑπὸ τὴν ὄραν νὰ τὸ βλέπη κανεὶς ἐξ ἱκανῆς ἀποστάσεως. Ἡγοράσθη ὑπὸ τοῦ Δήμου, ὁ ὁποῖος ἔχει εὐτυχῶς εὐρεῖαι αἰθούσας. Ὁ κ. Περιβουλάρης ἐξελίσσεται ὀλοσὸν ἱκανοποιητικώτατα. Ἡ Πόζα καὶ ἡ Ἀνάγνωσις εἶνε πολὺ καλὰ. Τοῦ κ. Βυζαντίου μόνον τὸ Γυμνὸ ξεχωρίζει. Ὁ κ. Ὄθωνατος ἐκθέτει βράχους ἐπὶ θαλάσσης τοὺς ὁποῖους φωτίζει ἐντονον φῶς δύσεως. Ὁ κ. Στεφανόπουλος παρουσιάζει τοπεῖα, τὰ ὁποῖα καλύτερα νὰ ἔλειπαν διότι δὲν ἐκφράζουσι τίποτε. Οἱ Κογεβίνας καὶ Μαλέας ἐμφανίζονται μὲ ἔργα πολὺ γνώριμα ἐκ τῆς τεχνοτροπίας των, τῆς νεωτεριστικῆς. Τοῦ κ. Τριανταφυλλίδου τὸ τσοπανόπουλο καὶ τὸ ἐσωτερικὸν οἰκίας εἶνε καλὰ. Ὁ Φωκᾶς ὑπερέχει ὄλων τῶν τοπειογράφων. Μετὰ μακρὰν ἐκλειψιν ἐκ τῶν ἐκθέσεων ἐνεφανίσθη ὁ ὄρειογράφος τῶν Ἀθίθων κ. Π. Μαθιόπουλος. Ἐπιτὰ πίνακας ἐκθέτει κρητιδογραφίας δι' αἰθούσας καλοῦ κόσμου προσωρισμένας. Εἶνε προσωπογραφία καὶ σιλουέται τῶν κυριῶν Ν. Καλδοκορέση, Ἀλιότι, Ἄλ. Μέρλιν, Ἀποστολίδου, Καρυδιᾶ, μίᾶ προσωπογραφία μικρῶν καὶ ἓνα γυμνὸ εἰς στάσιν κᾶπως ἀπρεπῆ.

Εἰς τὰ ἔργα αὐτὰ ὄλα κομψὰ μὲ εὐχαρίστοις εἰς τὴν ὄρασιν χρωματισμοὺς κυριαρχεῖ μία ἐξιδανικεύσις, ἡ ὁποία ἀν δὲν ἔχη πολλὰς σχέσεις μὲ τὴν αὐστηρὰν τέχνην, ἔχει ὅμως τὸ χάρισμα νὰ ἐλκύνῃ πελατεῖαν.

Γλυπτικὰ ἔργα ἐκτίθενται 10· τοῦ Γάλλου

Poncet δύο έκφροστικά κεφαλαί ενός 'Αναμ-
μίτου και ενός στρατιώτου θνήσκοντος, τοῦ κ.
Ζευγώλη δύο σκίτσα και τρία ἀνάγλυφα και
τοῦ κ. Τόμπρου προτομή τοῦ φονευθέντος 'Αγγ.
Λάσκαρη και δύο ἄλλα προεκτεθέντα.

Τὴν πρώτην ἡμέραν ἐπωλήθησαν ἔργα
ἀξίας 14000 δραχ. Ἐπωλήθησαν 20 ἔργα
Γάλλων, Ἑλλήνων δὲ τῶν κ. κ. Λύτρα, Μα-
λέα, Περιβολαράκη, Τριανταφυλλίδου, Φωκᾶ,
Κογεβίνα και Ζευγώλη.

* *

Ὁ κ. Ν. Ὄθωνατος νέαν μετὰ τὴν ἐν τῇ
«Παρνασσῷ» ἔκθεσιν τῶν ἔργων του ὠργάνω-
σεν ἐν τῇ αἰθούσῃ «Γέο», με ἐξήκοντα ἐπτὰ
πίνακας, ἐκ τῶν ὁποίων οὐκ ὀλίγοι νεοί.

Ὁ κ. Ὄθωνατος ἠγάπησε τὴν Ἑλληνικὴν
φύσιν και εἶνε ὁ πιστὸς ἐρμηνευτὴς τῆς. Μο-
λονότι κάμνει ὑποχωρήσεις τινὰς εἰς τὸν ἱμ-
πρεσιονισμόν, τὰ περισσότερα ἔργα του εἶνε με
θετικότητα εἰργασμένα και ἐπιμέλειαν.

Μία λίμνη με ἀντανακλάσεις (ἀρ. 61) εἶνε
ἀπὸ τὰ καλύτερα ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἄλλο
ἔργον του, τὰς Ἀντανακλάσεις βράχων, τὸ ο-
ποῖον εἶνε πλήρες φουτουριστικῆς ἀσφαείας.

Τὸ Ἐσκούρασμα τῶν ἀλόγων εἶνε ἀριστον
ἐπίσης ἔργον, με μεγάλην παρατηρητικότητα
φιλοτεχνηθέν. Τὸ Μαντρί, ἢ Ἐπιστροφή, τὰ
Σπίτια τοῦ Πόρου, τὸ Ἐρημοκλήσι, ἢ Κλη-
ματαριά με τὴν καθισμένην χωρικὴν, ἢ ποιη-
τικωτάτη Δύοις εἶνε πολὺ ἀνωτέρα ἀπὸ τὴν Ἀ-
κρογιαλιά (ἀρ. 24) και ἀπὸ τὸ Βράδυ—ἀκρο-
γιαλί και πεδικ—τὸ ὁποῖον ἐθεώρησαν μερικὸι
ὡς ἀριστουρηγματικόν! Τὰ Παράδικα και ἢ
Τράτα εἶνε αἱ καλύτεραι θαλασσογραφίαι του.
Αἱ Σταχυολόγες ὑπενθυμίζουσι τὴν ὁμώνυμον
περίφημον πίνακα τοῦ Μιλλέ.

Ἐργα του ἠγόρασαν οἱ κ. κ. Καλλιγᾶς,
Μανούσης, Φωτιάδης, Γαζής, Σταθαῖος και ἄλ-
λοι.

* *

Διὰ πρώτην φοράν ἐκθέτει συνολικῶς τὸ
ἔργον του ὁ κ. Ἄλ. Χριστοφής. Τελειοποιη-
θεῖς, μετὰ τὰς ἐν τῇ ἰδικῇ μας Πολυτεχνεῖφ
σπουδὰς, ἐν Ἰταλίᾳ ἀπέβη εἰς τῶν χαρακτη-
ριστικωτέρων και ἑλληνικωτέρων ζωγράφων
μας. Μετριόφρων, ἀλλ' εἰλικρινὴς εἰς τὸ καλ-
λιτεχνικόν του ἔργον, ἐλκύει τὴν προσοχὴν
και τὴν ἐκτίμησιν τῶν φιλοτέχνων με τοὺς 93
πίνακας του. Εἶνε τριπλῆ ἢ καλλιτεχνικὴ του
ἐκδήλωσις. Παιδογράφος, θαλασσογράφος, γε-
λοιογράφος. Ἐκθέτει και τινὰ σκίτσα πολεμι-
κά, ἄλλα παρενθετικῶς οὕτως εἰπεῖν.

Ὡς παιδογράφος ἀναδεικνύεται κάλλιστος.
Ἐνα παιδί εἶνε δύσκολον νὰ ἀπεικονισθῇ,

διότι ἔχει φυσιογνωμίαν ἀνήσυχον ἀλλὰ ἀ-
θῶαν, ἀπλαστον ἀκόμη, ἀπαιτούσαν πολλὴν
εἰλικρίνειαν και φυσικότητα εἰς τὴν ἀπόδοσιν.
Ἄλλὰ και εἰς τὴν ἀπεικόνισιν λαϊκῶν σκηνῶν
τὸ σατυρικόν πνευμά του ἀβίαστον και παρα-
τηρητικόν ἐκδηλοῦται εἰς γραμμὰς πολὺ χα-
ρακτηριστικάς.

Τὶ ζωὴ και τί χρῶμα εἰς τὰ παιδιὰ τὰ ἡ-
μίγυμνα τοῦ λαοῦ. Τὸ Μπουκέτο, τὰ κεράσια,
τὸ πρωινὸ ρόφημα (πεπόνια), τὸ Καλὸ ψώ-
νιο (καρπούζι), ὁ Σπουργίτης—ὄχι τὸ πουλί,
ἀλλὰ τὸ ἄστεγο παιδί—τὸ Φρόνιμο ποῦ κρατεῖ
τὸ ἀχλάδι, εἶνε ἢ ἀπλῆ παιδικὴ ὑπαίθριος ζωὴ
ἢ ἀμέριμος και χαρούμενη, με ἀκρίθειαν και
χάριν ζωγραφισμένη. Ἐκ τῶν θαλασσογρα-
φῶν ἢ Ἀνάπαυσις τῆς Κυριακῆς—βάρκες ψα-
ράδικες κάτωθεν τοῦ βράχου τῆς Καστέλλας,
εἰς ἕνα φῶς Ἀττικώτατον, ποιητικόν και ἀ-
γνόν—και τὸ Καλαφάτισμα εἶνε τὰ καλύτερα,
ὅπως ἐκ τῶν τοπειῶν ἢ Ἐπιστροφή ἀπὸ τὸ ἀμ-
πέλι—χωρικὴ ἀναβαίνουσα τὴ σκάλα τοῦ σπη-
τιῦ τῆς—και αἱ Τέσσαρες βρῦσις τῆς Θεσσα-
λονίκης. Ἐκ τῶν συνθέσεων, ἢ «Ἐμφυχος ἐ-
ρημία» φανταστικὴ εἰκὼν μ' ἕνα παιδί ἐν μέ-
σῳ μεγάλων βράχων ἐν πλήρει φωτὶ και ὁ Μι-
κρὸς πλοιοκτῆτης, εἶνε διακοσμῆτικοι μᾶλλον
πίνακες. Ἀνώτερος εἶνε ὁ πίναξ «Μετὰ τὸ ἐγ-
κλημα» τοῦ ἐνόχου φεύγοντος ἐπὶ καλπάζον-
τος ἵππου με τὸ μαστίγιον ἀνυψωμένον. Τὸ
«Ἐρώτημα τῆς Μαργαρίτας» ἀποτελεῖ τὴν
ἀντίθεσιν, με τὴν ἡρεμίαν τῆς προσδοκίας. Ἡ
αὐτογραφία του εἶνε ἀρκετὰ κολακευτικὴ διὰ
τὴν τέχνην του και διὰ τὸν... καλλιτέχνην. Μία
πολεμικὴ ἀπεικόνισις τοῦ Βαλκανοτουρκικοῦ
πολέμου ἐν ὄρα χιονοβροχῆς εἶνε πολὺ καλὴ,
ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ἄλλον πίνακα τῶν Σερ-
βῶν.

Εἰς τὰ σκίτσα τὰ σατυρικὰ ἀναδεικνύεται
προσεκτικὸς ἠθογράφος. Ἡ Κουτοσομπολιά—
παγκόσμιον κακόν—εἰκονίζεται εἰς ἕνα κυρι-
αρχοῦντα τῆς ὄλης ἐκθέσεως πίνακα. Γρηῆς
ἀφροσιωμένες εἰς τὸ κακολογεῖν, ἄλλη πλέκου-
σα, ἄλλη γνέθουσα, ἄλλη ἀλέθουσα καφέ, μία
γειτόνισσα βυζαίνουσα τὸ μωρό τῆς, παιδιὰ χά-
σκοντα ἀπὸ περιέργειαν ἀποτελοῦν ἕνα γυναι-
κεῖον συνέδριον στὸ πεζοῦλι, σὺνηθες εἰς τὰς
ἀποκέντρους λαϊκὰς συνοικίας. Ἡ Μεγάλῃ τρι-
κυμία—μεθυμένοι—οἱ μπιλλιαρδισταί, τὸ ἀ-
λάνι ποῦ σκαρφάλωσε εἰς τὰ ὀπίσθια τῆς ἀ-
μάξης ποῦ τρέχει, ὁ μακάριος Ρωμηὸς ὁ ξα-
πλωμένος εἰς τρία καθίσματα με τὸ τσιγάρο,
τὴν ἐφημερίδα και τὸν καφέ, εἶνε θεάματα
ἀνεκμετάλλευτα. Οἱ μόρτες κατέχουσι ξε-
χωριστὴν θέσιν εἰς τοὺς τύπους τῆς ἐκθέ-
σεως. Τὸ χειροδάδιμα, τὸ σκῆμα τῆς Σελή-
νης ποῦ σχεδιάζει ξαπλωμένος ὁ μάγκας εἶνε

χαρακτηριστικά, ἀπαθνατίζεται δὲ και ὁ συν-
οικιακὸς καυγᾶς, ἀνδρῶν εἰς μίαν ταβέρναν
διὰ τὸ φιλότιμο, και γυναικῶν τὸ ξεμάλλιασμα
στὴ βρῦσι, παρισταμένων θεατῶν, κωμικῶν
τύπων. Οἱ φυσιολογικὸι ἔρωτες τῶν κατοι-
κιδίων ζῶων, τῶν σκύλων ἐν πλήρει ἡμέρᾳ
και ἐν μέσῳ ὄδῳ και τῶν γάτων τὴ νύκτα
στὰ κεραμίδια δὲν διέλαθον τὸν εὐθυμογράφον
καλλιτέχνην.

27 ἔργα τοῦ κ. Χρηστοφῆ ἐπωλήθησαν.
Τὰ ἠγόρασαν οἱ κ. κ. Μανούσης, Ρολλαῖν,
Μαραθέας, Κιριέρης, Ρουσέλ, Ζνὸβ, Πουρής,
Φραγκόπουλος, Ζωγραφίδης, Παναγιωτόπου-
λος, Ζάμαρος, Θεοδωρόπουλος, ἢ δ. Παπαμα-
νώλη, ἢ κ. Γεωργαντῆ και ἄλλοι.

* *

Διὰ τὰ ἔργα τοῦ κ. Μαλέα ἐγράψαμεν πρὸ
ἐνὸς ἔτους, ὅτε εἰς τὸν «Παρνασσόν» ἐξέθεσε
διακοσίους σχεδὸν πίνακας. Καὶ εἰς τὴν νέαν
του ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς «Ἀνατολῆς» ἔκθεσιν
εἶνε ὁ ἴδιος ζωγράφος τῆς ποιήσεως, τοῦ αἰ-
σθήματος, ὁ Ἀνατολιστὴς ζωγράφος, ὁ τοῦ
θαμβοῦ φωτὸς ἢ τοῦ ἐκτυφλωτικοῦ, ὁ τοῦ πα-
ραδόξου και τοῦ ἐξωτικοῦ ζωγράφος. Πάντοτε
ἐμπρεσιονιστὴς. Αἱ ἐκ Τουρκίας και Αἰγύπτου
ὄπου ἐζήσεν, ἐντυπώσεις του δὲν ἐξηφανίσθη-
σαν ἐν τούτοις και τώρα ὅτε ζῆ ὑπὸ τὸν Ἀτ-
τικὸν οὐρανόν. Οἱ πίνακές του τῆς Κων/πόλεως
τῆς Παλαιστίνης, τοῦ Καίρου παρατάσσονται
πλησίον εἰς τὰ τοπεῖα τῆς Ἀττικῆς πρὸς ζῆμίαν
τῶν δευτέρων.

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἠγόρασε τρία
ἔργα, τὸν Ὀλυμπον, τὴν Ἀκρόπολιν και τὴν
ἀποψιν Κ/πόλεως. ἠγόρασαν ἐπίσης ἔργα αἱ
δ. Κοτοπούλη, Βαλαβάνη, Καλλιᾶδου, οἱ κ. κ.
Ἐμπειρικός, Φωτιάδης, Λωρᾶν, Σμυρλής,
Κουτούρης, Βανδέβρ, Καφαντάρης, Καμπανᾶ-
κης και ἄλλοι, ἀξίας 20 χιλιάδων ὄρ.

* *

Ἡ συγκέντρωσις 150 πινάκων τῆς δ. Δα-
σκαρίδου, γραφέντων κατὰ διαφόρους ἐποχὰς
και εἰς διάφορα μέρη, παρέχουσι πλήρη τὴν εἰ-
κὼνα—κυριολεκτικῶς, προκειμένου περὶ ζω-
γράφου—τῆς ἀξίας και τῆς παρατηρητικότητος
τῆς συμπεθοῦς καλλιτεχνίδος. Διὰ πρώτην
φορὰν ἐπικοινωνεῖ μετὰ τοῦ πολλοῦ κοινοῦ ἐν
ἰδίᾳ ἐκθέσει—διότι ἢ ἐν Καλλιθέᾳ ἐγένετο ἐν
στενῷ κύκλῳ φίλων—και ἢ ἐκτίμησις εἶνε
πλήρης.

Ἐπὸ δύο κυρίως ἀπόψεις πρέπει νὰ τὴν
κρίνωμεν. Ὡς τοπειογράφος και ὡς συνθέτιδα.
Αἱ συνθέσεις τῆς ἀνάγονται εἰς τὴν ἐπὶ
ἐννεᾶ ἔτη διαμονὴν τῆς ἐν Εὐρώπῃ και κυ-
ρίως ἐν Παρισίοις, ὅπου και ἐξέθεσε ἔργα τῆς.

Εἶνε δὲ αὐτὰ, τὸ Δεῖπνον τῶν Βρεττανῶν ψα-
ράδων, ἢ Ἰσπανίς χορεύτρια, τὸ Καμπαρέ, ἢ
Μπαλαρίνα, ἢ Ἡθοποιὸς στὸ καμαρίνι τῆς,
ἢ Ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ, ἢ Πρωὶνὴ τουαλέττα
τὸ Νυχτέρι, ἢ Ἀποκρητικὴ ἀνάμνησις. Εἰς εἰς
αὐτὰ σχεδὸν κυριαρχεῖ ἢ Γαλλικὴ τεχνοτρο-
πία· ἄλλως τε εἶνε θέματα τὰ περισσότερα
ξένα πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ σχέδιον ἔχουσι
προσεκτικὸν και χρῶμα θερμόν. Ἄλλ' ὄλων
τῶν συνθέσεων και ὄλης τῆς ἐκθέσεως ἀκόμη,
κυριαρχεῖ τὸ ἔργον τῆς «Κοντὰ στὸ τζάκι».
Εἶνε θαυμασιὰ ἢ διαφάνεια τοῦ γυμνοῦ σώμα-
τος, ἐπάνω στὸ ὅποιον συμπίπτουσι δύο φωτι-
σμοί, ὁ φυσικὸς και ὁ τεχνητός.

Ἐκ τῶν τοπειῶν πρωτεύουσι τὰ Ἑλληνικά.
Εἰς τὴν ἀντίθεσιν τὴν ὁποῖαν ἐπεδίωξεν ἢ καλ-
λιτέχνις παραθέσσα ἀναμῆξ ξένους τόπους και
Ἑλληνικοὺς, κερδίζουσι με τὴν ἡρεμίαν τοῦ
φωτὸς και τὴν θελκτικὴν ἀπλότητα, οἱ ἑλλη-
νικοί. Ἡ βρῦσι τοῦ Χωριοῦ, τὸ Χωριὸ, τὸ Σπι-
τάκι τοῦ βουνοῦ εἶνε πισταὶ ὄσον και ποιητι-
καὶ ἀπεικόνισις τοῦ ἀγροτικοῦ βίου. Ἄλλα
ἔργα ξεχωρίζουσι, ἢ Πρωτομαγιά ἐορταζομένη
ἀπὸ τὰ παιδιὰ—καταλληλοτάτη διὰ τὰ scho-
λεῖα—τὸ Δάσος τῶν κορμῶν, τὸ Γεφύρι τῆς
Πορταριάς—ἢ δ. Λασκαρίδου ἔχει μίαν προ-
τίμησιν και εἰδικότητα εἰς τὴν ἀπεικόνισιν γε-
φυριῶν. Ἐπίσης τὰ ἔργα «Μετὰ τὴν βροχὴν»
καθ' ἣν στιγμὴν ἀποσύρονται τὰ σύννεφα, ἢ
Κόκκινη πόρτα και ἀκόμη ἀνώτερον ἢ Πόρτα
τοῦ κήπου με τὸ ἐξῶθεν ἐρχόμενον φῶς, ἢ με-
λαγχολικὴ «Παντάνασσα» τοῦ Μιστρᾶ, ἢ
Ἄλις τῆς Ὀλυμπίας με τὸ γραφικὸν βάθος
τῆς, τὸ Μέγα Σπήλαιον μετὰ τὸν ἐσπερινόν.
Ἐκ τῶν ξένων τοπειῶν ἢ Βάρκες τοῦ Λίνδο,
ὁ Μάρνης—δίπλα εἰς τὸ ὅποιον ἀντιάσσει
τὴν φρεσκάδα του τὸ κατακύανον Φάληρον—
οἱ Κῆποι τῆς Βενετίας, ἢ παλαιὰ γέφυρα τοῦ
Σηκουάνα, εἶνε τὰ καλλίτερα. Ἐν σχεδιαγρά-
φῆμα με τὴν πέναν «Μετὰ τὸν χορὸν» εἶνε
λεπτότατα εἰργασμένον δεικνύον ἐπίσης ἐπι-
τυχῆ τὴν ἐπίδοσιν τῆς δ. Λασκαρίδου και εἰς
τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς γραφικῆς.

Ἄρκετὰ ἔργα τῆς ἐπωλήθησαν, ἀξίας 18
χιλιάδων δραχμῶν, τρία δὲ ἠγόρασαν ἐπισκε-
φθεῖς τὴν ἐκθεσιν ἢ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, τὸ
Ἐπταπόργιον τῆς Κων/πόλεως, τὴν Μονὴν
τῆς Ἀγίας Λύρας και μίαν Ἑλληνικὴν ἀ-
κροθαλασσιάν. ἠγορασταὶ ἄλλοι οἱ κ. κ. Σα-
ριπόλου, Καλθοκορέση, Τσιροπινᾶ και οἱ κ. κ.
Λεβίδης, Ἐμπειρικός, Διομήδης, Κολοκουντής,
Τσιριμῶκος, Παπαναστασίου, Γιάπαπας, Ἄ-
θανασάκης, Σοφοῦλης, Καραμάνος, Δρακού-
λης κ.λ.π.

* *

Ὁ κ. Σπ. Βικᾶτος, ὁ καθηγητὴς τῆς

Καλλ. σχολής, είνε ὁ τελευταῖος ἐκθέτης τῆς αἰθούσης «Ἀνατολῆς». Ὁ κ. Βικᾶτος σχεδὸν ποτὲ δὲν διωργάνωσε ἐκθεσιν, ἀλλὰ καὶ τώρα μόλις 27 ἔργα του προσπαθοῦν νὰ καλύψουν τοὺς τοίχους δύο αἰθουσῶν. Ὁ συμπαθὴς καὶ ἀγαθὸς καλλιτέχνης δὲν εἶνε γόνιμος εἰς αὐτοσχεδιάσματα ἐμπορικῆς φύσεως. Ἀσχολεῖται κυρίως εἰς συνθέσεις καὶ προσωπογραφίας—εἶδη δύσκολα τῆς ζωγραφικῆς τέχνης καὶ εἰς τὰ ὅποια διὰ τοῦτο ὀλίγοι ἐκ τῶν ζωγράφων μᾶς καταγίνονται.

Ἐκ τῶν παλαιότερων ἔργων, συναντᾷ τις καὶ πάλιν τὴν «Χειμερινὴν Ἀνάμνησιν», τὸν Ἀράπην, ἀρίστην σπουδὴν ἣν εἶχεν εἰς Μόναχον ἐργασθῆ, εἰς τὸ ἀτελιὲ καὶ τὸ Παιδικὸν πρόγευμα ἐκτεθέντα εἰς τὸ Ζάππειον. Ἐκ τῶν συνθέσεών του ἐν γένει, δύο πίνακες κυρίως ἐλκύουν τὴν προσοχὴν, ἡ Στοργὴ τῆς γιαιγίας μετὴν ἐγγονοῦσαν τῆς καὶ ἡ «Χαῖρὰ τοῦ παπποῦ» κρατοῦντος τὸν ἐγγονόν. Δύο ἀντίστοιχα θέματα ἀντιθέσεως εἰς ἔκφρασιν φυσιογνωμίας. Τὸ δεύτερον εἶνε ὁ ὠραιότερος πίναξ τῆς ἐκθέσεως—σύνθεσις καὶ προσωπογραφία συγχρόνως. Τὸ *contrasto* μεταξὺ τῆς γεροντικῆς κεφαλῆς μετὰ τὰ χαμηλωμένα βλέφαρα καὶ τῆς παιδικῆς μετὰ τὰ ἐλάνοικτα ζωηρὰ μάτια, ὁ ζωγράφος ἀπεικόνισε μετὰ πολλὴν δύναμιν. Τὸ Ἐσωτερικὸν ἀτελιὲ εἶνε μία σπουδὴ φωτισμοῦ τεχνικωτάτη. Ἐκ τῶν σπουδῶν κεφαλῆς, ἡ τῆς μητρὸς του εἶνε ἀξιοσημείωτος διὰ τὴν ἡρεμίαν τῆς μορφῆς. Κάλισται προσωπογραφία εἶνε ἡ τοῦ μακαρίτου Βοττάρου καὶ ἡ τοῦ κ. Παπαδοπούλου, γραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐνα σκίτσο ἡ «Τυφλόμουσα» ὑπόσχεται πολλὰ διὰ τὸν μεγάλον πίνακα τὸν ὅποιον ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ἐργάζεται ἤδη ὁ καλλιτέχνης.

Καὶ εἰς τὰ τοπεῖα ἀσχολεῖται κάποτε ὁ κ. Βικᾶτος καὶ εἰς τὴν νεκρὰν φύσιν. Δείγματα ἐπιτυχοῦς ἐργασίας μᾶς εἶδει τὴν Μονὴν τοῦ Ἁγ. Μελετίου κ' ἐν Nature morte φυσικωτάτων.

Εἰς ἄλλην αἶθουσαν ἐκθέτει 12 ἔργα τῆς ἡ παρεπιδημοῦσα ἐνταῦθα Ρωσίσ ζωγράφος κ. Κοβρίγκα. Ἀποδίδει μετὰ καλοὺς χρωματισμοὺς τὰ τοπεῖα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ καλλίτερον εἶνε τὸ «Ὀστάνκίνο» τῆς Ρωσσίας μετὰ ἐπιτυχεῖς ἀνακλάσεις. Καλὴ καὶ ἡ προσωπογραφία Ρωσσοῦδος κόρης. Ἐκτίθενται καὶ μερικὰ σκίτσα τῶν Γάλλων ζωγράφων Λαμπέρ καὶ Ραμῶ. Εἶχον

καὶ ἐν προηγουμένη ἐκθέσει ἐκτεβῆ στεροῦνται δὲ δυστυχῶς ἀξίας διὰ νὰ τύχουν τῆς τιμῆς νὰ τεθοῦν καὶ πάλιν ὑπὸ τὰς ὄψεις τῶν θεατῶν, πλὴν μιᾶς προσωπογραφίας Μακεδονοπούλας τοῦ Ραμῶ.

* *

Ἴδου καὶ εἰς Ἑλλήν ζωγράφος ὑπὸ Γαλλικὴν μορφήν. Ὁ κ. Παῦλος Ροδοκανάκης. Γαλλικὴ ἢ τεχνοτροπία, ἐκ Γαλλίας αἱ ἐμπνεύσεις, Γαλλιστὶ καὶ τὸ πρόγραμμα ἀκόμη. Εἶνε νέος καὶ αἱ νεωτερικαὶ τάσεις εὖρον εἰς τὴν ἀντιληψίν του πρόσφορον ἔδαφος. Εἶνε ὁ κατ' ἐξοχὴν ζωγράφος τῆς νυκτός. Ἀπὸ τὰ 60 ἔργα τὰ ὅποια ἐξέθεσεν εἰς τὴν αἶθουσαν τοῦ «Ἐλευθέρου Τύπου» τὰ περισσότερα εἶνε νεωτερικὰ σπουδὰ, σκόπη καὶ ἡμίφωτα. Τοπεῖα—ἰδίως δάση—καμπαρὲ, θεατρῖδια καὶ κοσμικὴ κίνησις. Ἐκ τῶν ἔργων του—μικρῶν κατὰ τὸ πλεῖστον διαστάσεων—μᾶς ἔκαμαν ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν ἡ «Πρωινή ἀρμονία», τὸ καλλίτερον ἔργον, γλυκύτατον εἰς φῶς, ἀρμονικόν, μετὰ τεχνικὴν προοπτικὴν. Εἶνε ἐν ποίημα. Τὰ «Ἀργυροπράσινα φυλλώματα», τὸ «Τραγοῦδι τοῦ νεροῦ» μετὰ τὴν ἐπιτυχὴ ἐκτανάκλασιν τῶν κυπαρίσσω καὶ τὸν ἐκσφενδονιζόμενον πίδακα ἀποτελοῦν τὴν τριλογίαν τῆς διακοσμητικῆς ποιήσεως ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ κ. Ροδοκανάκη. Πολλὴν μουσικοπάθειαν ἔχουν οἱ πίνακες τοῦ «Μυστικὸν προσκλήτηριον» καὶ ἡ «Νύξ τοῦ Πάσχα». Τὸ πρῶτον ἀπεικονίζει εἰσοδὸν μοναστηρίου μετὰ τοὺς προσερχομένους μοναχοὺς, τὸ ἄλλο εἶνε μία ἐκκλησία φωτιζομένη ἐσθθεν, ὑπὸ ἀστεροῦντα κυανῶν οὐρανόν. Νύξ Πάσχα ὄχι βέβαια Ἑλληνικὴ, διότι λείπουν τὸ κύριον χαρακτηριστικόν, τὰ γήινα ἀστρα—αἱ λαμπάδες.

Ἐκ τῶν ἄλλων ἔργων, αἱ Ἑσπερινὰ ἀκτίνες ποῦ φωτίζουν δάσος κορυφῶν, ἡ Θερινὴ ἡμέρα—ἐν κιτρινώχρωμον τοπεῖον—ὁ Μύθος εἶνε ἐπίσης καλὰ, ἐκ δὲ τῶν σκίτσων τῶν κοσμικῶν συναθροίσεων, αἱ «Θερινὰ ἐνδυμασία». Πολὺ πρωτότυπος ὁ Χορὸς τοῦ ὄψεως. Μία γυναίκα γυμνάζει ἕνα ὄφιν ἠννορωμένον κατὰ τὸ ἦμισυ. Ὑπάρχουν καὶ τρεῖς προσωπογραφίαι—μᾶς γυναικὸς, ἐνὸς ποιητοῦ καὶ ἐνὸς φίλου—ἐλάχιστα συμπαθητικαί.

Κ.

TA ITALIKA POIHMATATA TOY SOLOMOY

38

Ῥοδὴ γιὰ πρώτη λειτουργία

Εἶπε μὲς τῇ σιωπῇ, ἀπὸ τὸ ὕψη ὁ Θεὸς τοῦ Σύμπαντος: «Ἄς γίνῃ ὁ Ἥλιος» καὶ ἀπὸ φῶς ἐπλημύρησε τὰ ἀτελείωτα πλάτη στῆ παντοδύναμη διαταγῇ, φλογερὸς ὁ Ἥλιος. Ἄφ' οὗτου στὸν κόσμον ἀχτινοβολεῖ, ποῖο θαῦμα ὁμοῖο μετὰ τὰς λέξεις ἐκεῖνας εἶδε ποτὲ ὁ κόσμος; Ἐοργά σ' ἀμέτρητα διαστήματα πετάω ἀνάερα γιὰ νὰ ρωτήσω τοὺς αἰῶνας καὶ τὸ Σύμπαν.

Νὰ ὁ κόσμος! Ὡ! στὰ προσεκτικὰ μάτια πόσα ἀντικείμενα μεγάλα, ἐξαισια ἀραδιάζονται τῶν περασμένων αἰώνων, ποῦ ἐνωμένα στὸ λογισμὸ μου λένε θαυμάσια πράγματα! Στῆ μυστικὴ βράβδω τὰ νερὰ ὑποτασσόμενα ὑψώθησαν σὲ δύο τεῖχη καὶ ἐνθαρρυνόμενοι ἀπὸ τοῦ Φαραῶ τὰς κραυγὰς ἀπὸ τῆ μέσης ἐπέρασαν χιλιάδες πεζοί, χιλιάδες καβαλάρηδες.

Ἐπειτα τὰ τεῖχη, ποῦ ξάρνου σηκώθησαν στὸ μανισμένο λαὸ τὴν ταφὴν πρὶν τοῦ θανάτου ἔδωκαν, ἐνῶ στῆ βουβῇ τοῦ κύματος ἠχολογοῦσαν οἱ Ὑμνοὶ ποῦ ὁ Μωϋσῆς ἔψαλλε. Ἐκεῖ στῆν ἔρημο Ραφιδεῖμ, οὗτου στὸν ἥλιον δὲν χαμογελαῖ ποτὲ οὔτε χόρτο, οὔτε ἄνθος, ὁ Ἑβραῖος ἀρχηγὸς ἀπὸ μία πέτρα ἔκαμε νὰ ἀναβλύσῃ ἄφθονο καθαρὸτατο νερὸ γιὰ τὸ παραπονοῖα Ἰσραηλίτη.

Καὶ οὐ, Ἥλιε, ποῦ ἀκολουθᾷς τὸν ἀπαρβιάστο δρόμο, ἐσταμάτισες στῆ λαλιὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ καὶ εἶδες τοὺς ἀνθρώπους του νὰ ἀγριέψουν μετὰ μανία μεγαλυτέρα γιὰ νὰ χτυπηθοῦν μετὰ τοὺς Ἀμαλοχίτας ἕως οὗ στὸ χαρούμενο στρατὸ νὰ ἀπλώσουν τὰ φτεροῦγια τῆς Νίκης καὶ στῆ νεκρικὴ χλωμάδα τοῦ αἵματωμένου κάμπου, νὰ πέσῃ ἡ τρομερὴ αὐθάδεια τοῦ ἐχθροῦ.

Θαυμαστὰ ἔργα ποῦ σὲ μᾶς, στῆ σιὰ τῶν αἰώνων ὕμνολογοῦν τῇ ποντοδυναμίᾳ τοῦ Θεοῦ, ποῦ, ἐκεῖ ὅπου ὁ στοχασμὸς δὲν φθάνει, στέκει στῆν πολύβουθο ἄβυσσο. Στέκει! Ἀλλὰ στῆ μυστικὴ λαλιὰ, ἀνοῖξε ἅγιε λειτουργε, τὰ δλόθερμα χεῖλη, καὶ ἀπὸ τὸν οὐράνιο θρόνον χωρὶς νὰ τὸν ἀφίση ὁ Υἱὸς τοῦ αἰώνιου Πατέρα σὲ σένα θε νᾶρθη, στὸν ἄγιο Ἄρτο.

Ἄ! ποῖος τοῦ μεγάλου Μυστηρίου τὸν ἀκατάβλητο δεσμὸ μπορεῖ νὰ λύσῃ στὸν ἐκθαμβο συλλογισμὸ; Τὸν Θεόν, τὸν δλόφωτο, θὰ ὕμνολογῶ μετὰ τὸ χρυσοφτερούγιμα τοῦ

Τὰ ὑπ' ἀριθμὸν 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, ἔγραψεν ὁ Σολωμὸς ἐν Κρημῶνῃ μεταξὺ τοῦ ἔτους 1813 καὶ τοῦ 1816.

στίχου. Ἀλλὰ βλέπω στὰ πυκνὰ σκοτάδια ὠκεανὸ δῖχως σύνορα! Λάτρευε καὶ σιώπα. Ἐσιώπησαν καὶ ἐλάτρευσαν οἱ ἀπόστολοι μετὰ εὐλάβεια ὅταν ὁ Χριστὸς τοὺς ἔδωκε τὸν ἑαυτοῦ.

Νά, δλα τὰ οὐράνια λημέρια διὰ μιᾶς κρύβουν ἕνα ὠκεανὸ ἀπὸ ἀνήσυχο φῶς, καὶ ἀδιάκοπος κρότος θγαίνει ὁμοιάζοντας μετὰ φρουσκοθαλασσιὰ, ποῦ δέρνει τοὺς βράχους.

Ἀμέτρητα πλήθη ἀγγέλων ἀπ' τοῦ οὐρανοῦ τὰ μέρη κατέβησαν κάτω μετὰ δλόχαρα κινήματα, καὶ τὴν ἔρημο γῆ ὅπου ἀναπαύονται ἐκεῖ ποῦ μᾶς ἀνοίγουνε τὸ δρομὸ τῆς συμφορᾶς κατοίκησαν τρεχάτα καὶ μαζωμένα. Καὶ φλογισμένα στῆν ὄψι ἀπὸ οὐράνιο ζῆλο ὁμόφωνα μελωδοῦν τὸ θαῦμα ποῦ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἔκαμε γιὰ τὸ ἀνθρώπινο γένος. Κι' δλόθερμο γλυκοθύροβο ἐπλήθαινε ἔλο καὶ περισσότερο καὶ οἱ οὐρανοὶ τὸ ἐσυμπλήρωναν καὶ ἡ σκόνη τῶν πρώτων πατέρων μέσα στὸ σκότος τοῦ τάφου ἀναγαλλίασε.

Λειτουργε θεόφοβε, ψάλλε τοῦ μυστηρίου τὰ λόγια, πρόσφερε τοῦ Χριστοῦ τὸ σῶμα στὸ Θεὸ, ποῦ γιὰ τὴν ἀγάπη του ἠμπόρεσε τὸ θρόνο τοῦ Αἰωνίου νὰ πλησιάσῃ τὸ πλάσμα, ποῦ δὲν ἠδυνήθησαν ἔταν ποθώντας μεγαλιέτηρη δόξα οἱ ἀποστάτες τοῦ οὐρανοῦ, ἐμελετοῦσαν νὰ φθάσουν στὸ μεγάλο θρόνο καὶ μετὰ τὸν Ὑψηλότατο νὰ μοιάσουν στῆ λάμψι καὶ στῆ δύναμι.

Γιὰ αὐτοὺς εἶνε τώρα βουβὴ ἡ παντοεινὴ ἀναγαλλίασις. Εἶνε βουβὴ. Καὶ δὲν θὰ ἰδοῦνε περὶ τῆ σελήνη καὶ τῆ χαραυγὴ νὰ λαμπυρίζουν στὰ ἀθάνατα πόδια. Ἐνόησε ὁ Κύριος τῶν αἰώνων, στὸν ἀπρόσιτο θρόνον, ἀτάραχος τὸν δλέθριο λογισμὸ τῶν Ἀγγέλων... Μόλις τὸ ἐνόησε ἀπὸ τὰ αἰθέρια λημέρια στῆ στιγμή τοὺς ἐβύθησε στῆν ἄβυσσο.

39

Στὸ ἴδιο θέμα

Ἔστεκε κοντὰ στῆν Ἁγία Τράπεζα ὁ Ἀθάνατος Ἐρωτας μετὰ τὰ μάτια γεμάτα ἀπὸ οὐράνια γλυκάδα. Μαζὶ του εἶχε τῆ φαρέτρα καὶ τῆ σῖτα ἐκεῖνη ποῦ ἐκέντησε τοῦ Ἀαρῶν τὰ στήθη.

* *

Ἦτο προσεκτικὸς στῆν ὄψι ποῦ ἔχυνε τῆ λαύρα τῆς πίστεως ἀγνὴ καὶ δυνατὴ καὶ στὸν Ὑμνο, ποῦ μετὰ ἦχο σεμνὸ καὶ ἦσυχον διαλαλοῦσε τῆς ψυχῆς τὴν ὠραία ἀγνότητα.

* *

Ὁ λειτουργὸς στῆν Ἁγία Τράπεζα βάζει

τά χείλη για τὸ φιλή και τόσο ἦτο θερμὸ ποῦ ὁ "Ερωτας γλυκὰ ἔχαμογέλασε και τὸ πήρε.

* *

"Επειτα: «"Όταν ἀφήσης τὸ θνητὸ σῶμα «στά μάγουλά σου θὰ σοῦ τὸ δώσω ἐγὼ ὁ ἴδιος» εἶπε, ἔφυγε και πήρε τὸ φιλή στὸν Οὐρανὸ.

40

Στὸ ἴδιο θέμα

"Ανοίξες τὰ χείλη στὸ μυστικὸ "Υμνο ποῦ καλεῖ ἐδῶ κάτω τὸν Αἰώνιον Υἱὸν, τὸν ξανάλεγε θαυμάζοντας ὁ ἥλιος και θερμότερα ἀκτινοβόλησε.

* *

Σιωπηλὰ, προσεκτικὰ τὰ ἄστρα αἰσθάνοντο μελωδία τοῦ μυστηρίου τὸν ὕμνο. "Επειτα και αὐτοὶ οἱ δλόφωτοι ἀτελείωτοι κόσμοι, τὸν ἀνέδιναν στὸν ὑπέριπτο θόλο.

* *

Τοῦ οὐρανοῦ τὸ ἀτελείωτο βαθὺ δοξάρι ἀπὸ παρθενικὴ γαλήνη χαμογελοῦσε, και ποτὲ στὸν κόσμο δὲν ἐφάνηκε ζωηρότερον.

* *

Και τότε μόνο, ποῦ στὸ ἀπέραντο κενὸ, στὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ ἔξαφνα ἐδοκίμη τὸ ἀγνωστο βάρος τῶν Οὐρανῶν και τοῦ "Ηλίου.

41

Εἰς ἔπαινον ἑγὼς κατασκευαστοῦ ὀργάνων τῆς Δευτικῆς ἐκκλησίας.

Μόλις σὲ εἶδε ἀπ' τὸ θρόνο της ἡ Οὐρανία, πρὸ τοῦ νὰ ἀρχίσης τὸ ἔργο, νὰ τῆς ἀνοίγεις τὰς ἀγκάλες σου, βγήκε ἀπὸ τὰς ἀπειρες ἀχτίνες, ὅπου εἶχε τὸ θρόνο της, περνώντας τὸ μεγάλο καθάριο θόλο.

Διαγωνίζοντο τὰ ἄστρα μὲ τὴ λάμψη και τὴν ἀρμονία, ἐνῶ ἐπρόβαινε ἡ Θεὰ, τὴ πλέον θεία ἀρμονία, ποῦ γροικοῦσε στὴν ἀπαλή καρδιὰ ἔμενε ἐντυπωμένη.

* *

"Επειτα σὲ ὅς κατέβηκε ἡ μεγάλη θεὰ μὲ ἀμβρόσιο φίλημα στὴν καρδιὰ σοῦ ἐτύπωσε τὴν ἀρχέτυπο αἰώνια ἰδέα τῶν ἀστέρων.

* *

Και σὺ ἔκαμες τὸ σοβαρὸ ὄργανο νὰ ὑψῶναι τέτοια μεγαλοπρεπῆ ἀρμονία στὸ Θεὸ, ποῦ κάθε ἄστρο ἀκούει και τὴν ἀρμονία του χάνει.

42

Τὸ τριαντάφυλλο

(Μὲ ὑποχρεωτικὰς ῥίμες)

"Όταν στὸν οὐρανὸ ἐπρόβαινε ἡ ἐσπέρα, μάννα σπλαχνικὴ τῶν στοχασμῶν και τῆς ἀγνῆς ἀγάπης, μπήκα σὲ κλειστὸ μυρωδάτο ἀνθῶνα, κοντὰ στὸν ποταμὸ.

* *

Κι' ἐκεῖ μὲ προσοχὴ θωρῶ τὸ τριαντάφυλλο ποῦ τὰ πρωτεῖα ἔχει ἀνάμεσα σὲ ὁμορφα ἀνθη, ποῦ ἀκόμα τὴν ἐρωτικὴ κοκκινάδα τοῦ κόρφου δὲν εἶχε φανῆ στὸ ἀπληστο μάτι.

* *

"Ο Ζέφυρος μὲ ἀπαλὸ φτερούγισμα, χαϊδεύει τὸ παρθενικὸ κλωνὶ και ἐκεῖνο, ποῦ θέλει ν' ἀνοίξη και φοβεῖται, σαλεύει τὸ κεφάλι.

* *

"Ανοίγεται τέλος, σὰν ἐρωτεμένο χεῖλι για πρώτη φορὰ και γλυκὰ χρωματίζεται ἀπὸ τὸ πόθο για νὰ ἀνοίξη.

(Ἄκολουθεῖ) ΣΠ. ΔΕ—ΒΙΑΖΗΣ

* ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ *

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΕΝΙΕ

Εἰς τὸν Ἑλληνογάλλον ποιητὴν Ἀνδρέαν Σενιὲ ἀπεφάσισαν οἱ ἐν Γαλλίᾳ θαυμασταὶ του νὰ ἰδρῦσουν προτομὴν ἐν Παρίσιος και ἐν Ἀθῆναις. Συνελέγη τὸ ἀναγκαῖον ποσόν, ἀφικνεῖται δὲ προσεχῶς ὁ Ἀνατόλ Φράνς ὅπως συνεννοήθη μετ' ἐπιτροπῆς Ἑλλήνων ποιητῶν περὶ τοῦ καταλλήλου χώρου διὰ τὴν ἰδρυ-

σιν. Ὁ Σενιὲ εἶχε γεννηθῆ τῷ 1792 ἐν Κων)πόλει ἀπὸ πατέρα Γάλλον και μητέρα Ἑλληνίδα, ἐκ Κύπρου καταγομένην. Ἡ ποίησις του ἐλεγειακὴ και εἰδυλλιακὴ ἦτο μία ἀπήχησις τοῦ ἀρχαίου Ἑλλήν. πνεύματος, ἀνέφλεξε δὲ τὸν Γαλλικὸν φιλελληνισμὸν ἐν ἡμέραις κρίσιμους διὰ τὴν Ἑλλάδα. Τὰ φιλελεύθερα αἰσθήματά του τὸν ὠδήγησαν εἰς τὴν λαϊμητόμον κατὰ τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν.

ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΤΟΥ ΜΑΙΤΕΡΛΙΓΚ

"Επὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἰδρύσεως προτομῆς του, νομίζομεν ὅτι ἐπιβάλλεται και ἡ ἐν μεταφράσει Ἑλληνικῇ ἐκδοσις τῶν ἀγνώστων δι' ἡμᾶς ποιημάτων τοῦ μεγάλου ποιητοῦ, εἰς τὰς φλέβας τοῦ ἑποίου Ἑλληνικὸν αἷμα ἔρρεεν. Ὁ Σαιν Μπέδ τὸν ἀπεκάλεσε τὸν μεγαλειότερον ἐν Γαλλίᾳ κλασικὸν ποιητὴν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ρακίνα, ὁ Βελμὸν ἀποκαλεῖ τὸ ποίημά του «La jeune captive» ἀριστοῦργημα τῆς νεωτέρας ποιήσεως ὁ δὲ Ἀνατόλ Φράνς «ἀρρενωπὴν μεγαλοφυῶνα». Ἐπίσης και ἡ οἰκία ἐν ἣ ἐγεννήθη, ἡ ὅποια σὺζεται εἰς τὸν Γαλατᾶν τῆς Κων)πόλεως, πρόκειται νὰ καταστῆ Μουσεῖον περιλαμβάνον ὅ,τι συνδέεται μὲ τὴν ζωὴν του. Εἰς τοὺς Ἑλληνας τῆς Κων)πόλεως ἀνήκει ἡ τιμητικὴ αὐτὴ πρωτοβουλία.

Ο ΚΛΕΜΑΝΣΩ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Τὸ Ἀμερικανικὸν περιοδικὸν «Ἔθνος» μᾶς παρουσιάζει τὸν Κλεμανσῶ ὡς διηγηματογράφον. Πράγματι, ὁ Γάλλος πρωθυπουργός, ὁ... Τίγρις ἐξέδωκε τῷ 1903 συλλογὴν διηγημάτων ὑπὸ τὸν τίτλον «Aux Embuscades de la vie». Ἡ πικρία τῆς ζωῆς διαπνέει τὰ διηγήματα αὐτὰ ὁ συγγραφεὺς εἶνε πλήρης ἀρνήσεως και πεσοπισμοῦ. «Δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ ζῆ κανεὶς τέτοια ζωὴ. Δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον τίποτε ποῦ νὰ ἐμοιάζῃ τὴν Ἀρετὴν, τὴν Σωφροσύνην, τὴν Εὐτυχίαν», αὐτὸ εἶνε τὸ συμπέρασμα του. Τὸ χαρακτηριστικώτερον διηγημά του εἶνε τὸ Ταϊριασμένο ζευγαράκι (Union assortie), ἐφάμιλλον τῶν διηγημάτων τοῦ Γκὺ ντὲ Μωπασσάν.

ΠΡΟΣ ΤΑ ΟΠΙΣΩ

Τὰ παλαιὰ ἔργα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν εἰς τὸ Παρίσι. Εἰς τὴν Ὀπερα Κωμικ παρестάθησαν οἱ Γάμοι τοῦ Φίγαρο, οἱ ὅποιοι εἶχον νὰ παιχθῶν ἀπὸ τὸ 1892. Ὁ κόσμος ἐνθουσιωδῶς τὸ παρηκολούθησεν. Εἰς τὸ θέατρον Ἀντοᾶν παίζεται μὲ ἔκτακτον μεγαλοπρέπειαν ὁ Ἀρχοντοχωριάτης τοῦ Μολιέρου. Πόσα ληρομημένα ἀριστουργήματα θὰ τὰ ἐβλεπον οἱ νεώτεροι πολὺ εὐχαρίστως ἔπειτα ἀπὸ πολλὰ νεώτερα, ἀηδιαστικά και κουραστικά. Παρῆλθε τριακονταετία ἀπ' ἧς δὲν ἐπαίχθησαν εἰς τὸ Παρίσι ἡ Ἀπαγωγή ἀπὸ τὸ Σεράγιον τοῦ Μόζαρτ, ἡ Ἀρμίδα τοῦ Χάυδν, Ἡλεωνόρα και τὸ Φιντέλιο τοῦ Μπετόδεν, ἡ Γενεθιέβη τοῦ Σούμαν, οἱ Τρώες και τὸ Μπενθονοῦτο τοῦ Μπερλιόζ, ἡ Νιζαμιλὲ τοῦ Μπιζὲ και ἄλλα. Ἡ ἀναβίωσις τῶν ἐπιβάλλεται και θὰ ἐπλούτῃ ὁ ἐπιχειρηματίας ὅστις θὰ κατήρτιζε εἰδικὸν θέατρον παλαιῶν, ἀγνώστων ἤδη ἀριστουργημάτων.

Ὁ Μωρίς Μαίτερλιγκ ἐνομφεῖθη τελευταίως εἰς τὴν Νίκαιαν τῆς Γαλλίας μὲ μίαν νεκρὰν Γαλλίδα. Ἔως τώρα, ὁ Βέλγος ποιητὴς συνέζη μετὰ τῆς ὀρασιότατης ἠθοποιῆς Ζωρζέτ Λεμπλάν, ἡ ὅποια ὑπῆρξε δημιουργὸς τῆς «Μόνα Βάννας» και τῶν ἄλλων ἔργων του. Αἱ γαλλικαὶ ἑφημερίδες παραλείπου νὰ μᾶς ἀποκαλύψουν πῶς ἐπῆλθεν ἡ διάλυσις τῆς ἐνώσεως μὲ τὴν Λεμπλάν. Ὁ γαμβρὸς ἔχει ὑπερβῆ πρὸ πολλοῦ τὰ πενήντα, ἐνῶ ἡ νύφη ἀριθμεῖ μόνον 23 Μαῖους.

ΟΙ ΑΓΡΑΜΜΑΤΟΙ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ἡ ἐπιστράτευσις τῆς Ἀμερικῆς ἀπεκάλυψε πληθῶραν ἀγράμματων. 700,000 ἐκ τῶν στρατευθέντων ἦσαν τελείως ἀγράμματοι, ἄλλοι δ' ἐλάχιστα γραμματισμένοι. Τῷ 1910 5,516.130 ἄτομα ἐν ταῖς Ἡ. Πολιτεῖαις ἠλικίας ἄνω τῶν 10 ἐτῶν, δὲν ἐγνώριζον οὔτε ἀνάγνωσιν, οὔτε γραφήν.

ΤΙ ΣΤΟΙΧΙΖΟΥΝ ΤΑ ΘΗΡΙΑ

Αἱ τιμαὶ τῶν θηρίων—ἀ: τὰς μάθωμεν και αὐτὰς—ἠὺξήθησαν καταπληκτικῶς. Εἰς ἱπποπόταμος στοιχίζει 20,000 φρ. ἕνεκα τῆς δυσκολίας τῆς συλλήψεως, τῆς μεταφορᾶς και τῆς τροφοδοσίας. Ἡ καρμηλοπάρδελις 25, 000. Οἱ λέοντες τιμῶνται 1250—5,000. Αἱ τίγρεις ἰνδικῆς φυλῆς 2,500, σιθηρικῆς 5,000. Ὁ χιμπαντζῆς 1,250—2,500.

Η ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Εἶνε γνωστὸν πόσον ἡ τέχνη τοῦ Μουσηγέ του Ἀπόλλωνος καλλιεργείται εἰς τὴν χώραν τοῦ Βάγνερ. Κατὰ τὴν διάρκειαν ἑμῶς τοῦ πολέμου ἡ μουσικὴ κίνησις εἶχε χαλαρωθῆ εἰς τὴν Γερμανίαν. Ἡδὴ ἀγγέλλεται ἀναζωογόνησις τῆς κινήσεως ταύτης. Εἰς τὴν Σαξωνίαν ὁ συνθέτης Χοίμπερντικὸν ἔγραψε νέον μελόδραμα, μὲ τὸν τίτλον «Γκασουντεάμους». Ὁ Βεῖγκάρτνερ ἀγγέλλει νέαν ὀπερέτταν τὸ «Σχολεῖον τοῦ χωρίου» ἐνῶ ἕτερος συνθέτης ὁ Ρέζνικ, παίζει τὸ τελευταῖον ἔργον του, τὸν «Κουανσώγωνα». Ὁ περίφημος Σεράους δὲν μένει ἐπίσης ἀδρανής. Μετὰ τὴν «Γυναίκα χωρὶς σκιά» ἐτοιμάζει τὸν «Καθρέπτην τῶν Ἐμπόρων» και ἄλλοι συνθέται ἐργάζονται πυρετωδῶς διὰ τὰ διάφορα θέατρα τῆς πέραν τοῦ Ρήνου χώρας.

Ο ΠΑΛΤΩΝ ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ

Ὁ Ἴταλὸς ἠθοποιὸς Ἐρμέτε Τζακκόνι, τὸν ὅποιον εἶδαν οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὸν Κινηματογράφον παίζοντα τὸν ρόλον τοῦ Ὁσβάλδου

των «Βρυκολάκων» σκέπτεται νά προβή εις μίαν ενδιαφέρουσαν θεατρικὴν δοκιμὴν: Ἡ παραστήσις τὸν «Φαίδωνα», τὸν ἀθάνατον διάλογον τοῦ Πλάτωνος περὶ Ἀθανασίας τῆς Ψυχῆς, πιστεύει δὲ, ὅτι ἡ δοκιμὴ του θὰ ἐπιτύχη.

«Ὁ «Φαίδων», εἶπε πρὸς Ἰταλὸν δημοσιογράφον, εἶνε ἓνα ἀσύγκριτον πνευματικὸν δράμα, ἔπου συνοφίκεται ἕλη ἡ σοφία, ἕλη ἡ γαλήνη τῶν Ἑλλήνων.»

Ποῦ νὰ ἐφαντάσθῃ ὁ Πλάτων, ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ ἐγένετο καὶ θεατρικὸς συγγραφεὺς...

ΣΚΕΨΕΙΣ
Δύο πράγματα εἶνε ἀχώριστα ἀπὸ τὸ ψέμμα. Αἱ πολλαὶ ὑποσχέσεις καὶ αἱ πολλαὶ δικαιολογίαι.

Ἡ ὑπερβολικὴ αἰσιοδοξία μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπιπολαιότης. Ἡ ὑπερβολικὴ απαισιοδοξία εἶνε ἀσφαλὲς δειλίαι.

Ὁ περιορισμὸς ὑποτρέφει τὸν ἔρωτα.
Ἡ πλήρης ἐλευθερία τὸν φονεύει.

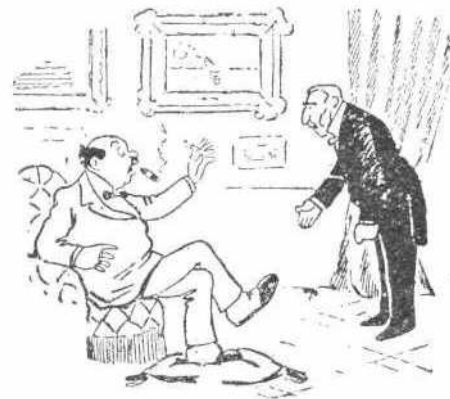
ΜΕΙΣΙΔΙΑΜΑΤΑ

Παρεξηγήσεις γλωσσικαί.
Λέγει εἰς μίαν νεόπλουτον, μία κυρία τοῦ κόσμου προκειμένου περὶ γυμναστικῆς θηλέων — Ἡ κόρη μου ἔχει μανίαν νὰ γυμνάζεται εἰς τὸν δίσκον καὶ τὸ τραπέζιον...
— Μπα τὸ εὐλογημένον τὸ κορίτσι. Καὶ τό-

τε τί θὰ κάμνη ἢ καμαριέρα; . . .

Κάποιος μπορεῖ κληρονομεῖ μίαν θεῖαν του. — Μὲ ἔσωσεν ἡ θεῖα πρόνοια! φωνάζει. — Ἡ πρόνοια τῆς θεῖας σου δηλαδὴ . . .

Ἐρωτᾷ ἡ φιλάρεσκος. — Καὶ εἶνε λοιπὸν ἀμαρτία νὰ ὑπερηφανεύμαι ὅτι εἶμαι ὠραία; — Ἀμαρτία ὄχι, λάθος μόνον . . .

— Ἐκάλισα, κύριε. Ἐναν καλλίτερο γιατρό Αὐτὸς, ποῦ ἠθέλατε, πεθαίνει ὅλους τοὺς ἄρρωστους του. — Μὰ δὲν τὸν ἠθέλα γιὰ μένα, μωρέ. Γιὰ τὴν πεθερά μου τὸν ἠθέλα...

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ἸΣ Παρισίους εἰς μνήμην τῶν Γάλλων συγγραφέων τῶν πεσόντων κατὰ τὸν πόλεμον ἐτελέσθη πρωτοβουλία τῆς «Ἐταιρείας τῶν Λογίων» ἐν τῇ Σορβόννῃ φιλολογικὸν μνημόσυνον ἐπιθλητικώτατον, παρουσία τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν καὶ ἀντιπροσώπων τῶν γραμμάτων καὶ τεχνῶν.

Ἐμίλησαν ὁ πρόεδρος τῆς «Ἐταιρείας τῶν Λογίων» κ. Λεκόντ, ὁ κ. Λουδ. Πουανκαρὲ ἐκ μέρους τῶν Γαλλικῶν Πνευματιστῶν, ὁ κ. Μπαρτοῦ ἐκ μέρους τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς δημοκρατίας κ. Ραὺμ. Πουανκαρὲ. Κατὰ τὰ διαλύματα ἐψάλησαν ἀπὸ χοροῦ συνθέσεις ἐπικήδειοι παλαιότερων καὶ νεωτέρων μουσουργῶν καὶ ἀπηγγέλησαν

ποιήματα τῶν Ἀρεκούρ καὶ Μπουσάρ. Ἀπὸ τὸν λόγον τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας δημοσιεύομεν τὸ ἐξῆς ἀπόσπασμα: «Πόσαι σκιαὶ δὲν περνοῦν ἐμπρὸς ἀπὸ τὰ λυπημένα μάτια μας! Καὶ ἐπὶ πόσων τάφων ἢ κοινῶν μας δὲν πρέπει νὰ φέρη τὸ μετάλλιον αὐτὸ τῶν συγγραφέων τῶν πεσόντων εἰς τὸ πεδῖον τῆς τιμῆς, τὸ ὅποιον ἡ γενναϊότερον πρωτοβουλία τοῦ κ. Μαυρικίου Μπαρρὲς σὰς δίδει τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀπονείμῃτε. Ἰδοὺ ὁ συγγραφεὺς τῶν «Ὁ Πεγκύ καὶ ἔγῳ» ὁ χρηστός καὶ εὐλικρινὴς Ἄρ Ρόε, ὁ ταγματάρχης Πατρίκιος Μαδὸν, ὅστις ἐπέσε κατὰ τὸν Αὐγούστον τοῦ 1914 εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Βίσεμπαχ, ἰδοὺ ὁ Ντριάν, θημμένος εἰς τὸ χῶμα αὐτὸς τῆς Λωρραίνης, ποῦ τὸ ὑπερήσπισε εἶμα πρὸς εἶμα. Ἰδοὺ ὁ ὑπολοχαγὸς Σάρλ Πεγκύ, ὅστις τὴν στιγμὴν ποῦ ἐφώρμα κατὰ τοῦ ἐχθροῦ προσεβλήθη ἀπὸ σφαί-

ραν εἰς τὸ μέτωπον καὶ ἐπραγματοποίησε τὸν ὑπέρτατον πόθον του.

Εὐτυχημένοι ἐκεῖνοι ποῦ πεθαίνουν σ' ἓνα πόλεμο δικαιοῦ. Εὐτυχημένα τὰ ὄνειροσμένα στάχια καὶ τὸ θεοσιμμένο σάρι.

Ἰδοὺ ὁ Ἐρνέστος Ψυχάρης, τοῦ ὁποῦ καὶ ἄλλος ἀδελφὸς ἐθουσιάσθη ἐπίσης ὑπὲρ τῆς Γαλλίας καὶ ὁ ὅποιος ἐπέσεν εἰς μίαν τῶν πρώτων συγκρούσεων εἰς τὰ Βελγικὰ σύνορα, ὁ Ψυχάρης, εἰς τὸν ὅποιον τὸ Ἑλληνικὸν αἷμα ἀνεμιγνύετο μὲ τὸ Κελτικὸν καὶ τοῦ ἐπανερχόμενος ἐκ τῶν χωρῶν τοῦ Ἡλίου καὶ τοῦ Ἰπνου διὰ ν' ἀκούσῃ πρὸ τοῦ πολέμου τὴν ὑπὸ τὰ ἔπλα πρόσκλησιν, εὔρεν εἰς τὴν πατριωτικὴν προσταγὴν τὴν ἀνάγκασιν ψυχῆς πυρετώδους καὶ ἀνησυχου. Ἰδοὺ ὁ Αἰμίλ. Νολλύ, ὁ λοχαγὸς Ντετανζέ, ὁ ὅποιος μᾶς εἶχεν χαρίσει τὸσον τελείας μελέτας περὶ τῶν ἰθαγενῶν ἀκροβολιστῶν καὶ περὶ τοῦ ἀναμιτικῶ λαοῦ, καὶ ὅστις ἐκπνέει πρὸ τῶν ἡμιανιγμένων θυρῶν τῆς Λωρραίνης λέγων εἰς συνάδελφον του «Τὶ ἐνδιαφέρει ἡ ζωὴ κανενὸς ἀπὸ μᾶς; Τὸ οὐσιώδες εἶνε νὰ ζήσῃ ἡ Γαλλία καὶ νὰ εἶνε νικητρία!»

Ἰδοὺ καὶ ἄλλοι ἀκόμη: ὁ νεαρὸς ἐκεῖνος Ἀρδένιος Μάρκελλος Ντρουέ, ὅστις μὲ ἓνα τῶμον τοῦ Σκτωβριάνδου ἐπὶ τῶν γονάτων του περιμένει τὸ σημεῖον τῆς δράσεως καὶ ὅστις ὄνειρεύεται ν' ἀποκαθαρθῇ ἢ γενέθλιος τοῦ πόλις, τὸ Σεντάν, ἀπὸ μισητὴν ἀνάμνησιν. Ὁ Ἄνδρέας Λαφόν, ὅστις εἶχε βάλει εἰς τὸν «Μαθητὴν Ζίλλ» καὶ εἰς τὴν «Οἰκίαν ἐπὶ τῆς

Ἐξῆς» τόσῃ συγκίνησιν καὶ ἀλήθειαν ὁ Λιονέλ ντὲ Ριέ, ὁ ὅποιος ἠρέσκατο νὰ ἐκτυλίσῃ πολυτελεῖς παρατάξεις στίχων καὶ ὅστις ἀπέθανεν ὡς ἀνδρεῖος εἰς τὴν κόλασιν τοῦ δάσους τοῦ Μελανκούρ ὁ Ζάν Ἀλλάρ, ὁ ποιητὴς τοῦ «Αὔριον», ὅστις ὄρκισε τοὺς μαθητὰς τῆς Σχολῆς Σαιν-Σὺρ νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν μάχην μὲ τὰ λευκὰ τῶν γάντια, ὅπως ἄλλοτε ὁ Ρολλάνδος καὶ ἀφίνων τὴν τελευταίαν πνοὴν του εἰς τὰ πεθνα τοῦ Ρονσεβώ, προσέφερε τὸ γάντι του εἰς τὸν Θεόν, καὶ ὅστις ἐνώπιον ἀγρίου ἐχθροῦ, ἀνεζωογονήσῃ κατὰ τρόπον ὑπερτάτης καθιερώσεως παλαιὰ ἵπποτικά ἔθιμα, τὰ ὅποια ἤρμαζον τόσον εἰς τὴν γενναϊότητα τῆς Γαλλίας ὁ Ροβέρτος ντ' Οὐμιέρ, τοῦ ὁποῦ «Ἡ τραγωδία τῆς Σαλώμης» παρασταθεῖσα κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας ἀπὸ τῆς σκηνῆς τῆς «Ὀπερας» ἐγένετο μεταθανάτιος προσφορὰ πρὸς τὰς δυστυχίας τῶν ἀπελευθερωθέντων υερῶν: καὶ ὁ Ζὴν Μάρκ Μπερνάρ, καὶ ὁ Ἀδριανὸς Μπερντράν καὶ ὁ Αἰμ. Κλερμόν καὶ ὁ Σάρ Λυμάς καὶ ὁ Πέτρος Ζιλμπέρ καὶ ὁ Σάρλ Μύλλερ καὶ ὅλοι ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ἐχάρκξαν εὐλαθῶς οἱ κ. κ. Φερνάνδος Ντιβουάρ καὶ Γάστων Πικάρ εἰς τὸ «Δελτίον τῶν Συγγραφέων».

Ἄς μὴ κλαίωμεν πλέον ἐκεῖνοὺς οἵτινες ἔδωσαν οὕτω τὴν ζωὴν των διὰ νὰ κάμουν τὴν Γαλλίαν νὰ ζήσῃ. Δὲν θέλουν νὰ θρηνοῦνται. Ἄς τοὺς θαυμάζωμεν ὡς ἥρωας. Ἄς τοὺς ἀγαπῶμεν ὡς σωτήρας . . .

Ο ΑΡΗΣ ΔΕΣΜΙΟΣ

Ἄρης, ὁ Θεὸς τοῦ πολέμου, ὁ βοστολοιογὸς καὶ θούρος θεός, ὁ υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας, Θεὸς ἀγρίας καὶ αἰμοχαρῆς καὶ ἀλλοπροσαλλος ἐλέγετο ὑπὸ τινῶν ἔχων ἀδελφὴν τὴν Ἥραν καὶ υἱοὺς ἐκ τῆς Ἀφροδίτης τὸν Δεῖμον καὶ τὸν Φόβον.

Παρίσταται ἐν τῇ τέχνῃ ἐν ἀκμῇ ἡλικίᾳ πάνοπλος συνήθως. Ὁ Ὅμηρος λέγει περὶ αὐτοῦ: «... ἔα' Ἄρης παλαμάων». (Ἰλιάς Γ. 128)

Καὶ ἀλλαχῶ: «... Ἄρηνα ὠκύτατον περ εὐόντα θεῶν οἳ Ὀλύμπιον ἔχουσι». (Ὀδύσ. Θ. 330).

Ὁ Ἄρης ἐπολέμησε πρὸς τὸν Ἡρακλέα ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ τοῦ Κύνου καὶ ἐνίκηθη ὑπ' αὐτοῦ. Κατὰ δὲ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον ἀντίπαλον ἔχων τὴν Ἀθηνᾶν ἐνίκηθη πληγωθεὶς ὑπὸ τοῦ Διομήδους, ὡς ἐνίκηθη ἡ Γερμανία ὑπὸ τῆς συνέσεως τῶν Συμμάχων. Πέσων δὲ ἐξέπεμψε κραυγὴν ἴσην πρὸς χιλίων πολεμιστῶν.

Χαρακτηριστικὸν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου εἶναι τὸ ἐξῆς:

« Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοίτε, μά-

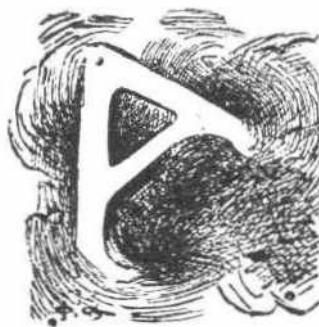

και τε μητρός τοι μένος ἔστιν ἀσχετον, οὐκ ἐπιεικτὸν Ἔρως».
(Πλ. Ε. 891).

Ἐν Ῥώμῃ ἐν τῷ ἐν Θέρμαις μουσεῖῳ ὑπάρχει ἀγάλμα καθήμενου καὶ ἀροπλιζομένου ὑπὸ τοῦ Ἐρωτος. Εἰκόνα τοῦ ἐπικαίρου αὐτοῦ ἀγάλματος ἀποστέλλω εἰς τὴν φίλην «Πινακοθήκην», τῆς φωτογραφίας ληφθείσης ἐκ τοῦ περὶ Ἑλλ. καὶ Ῥωμαϊκῆς γλυπτικῆς Γερμανικοῦ συγγράμματος τοῦ Fruwangler καὶ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΜΗΝΟΣ

Καρδιάλιος ἀνιστόρητος. — Μουσεῖον ἐν διωγμῷ. — Αἱ διαφημίσεις γραμματίων καὶ δανείου. — Ἐργατικὴ πρωτομαγιά. — Ἀνθη καὶ ψηφίσματα. — Ἀκαδημαῖκοι ποῦ δὲν ἔγιναν. — Ἐνα διάταγμα τοῦ Ὄθωνος. — Μανιφέστον Κορδορούμπα καὶ Συντροφίας. — Οἱ Μπολσεβίκοι τῆς φιλολογίας. — Ἡ Γεωγραφικὴ Ἐταιρεία καὶ αἱ παιδαγωγοί.

ΥΤΟ μᾶς ἔλειπε. Μετὰ τοὺς Βουλγάρους διεκδικούντας κάθε Ἑλληνικόν, ὁ Ἰταλικὸς ἱμπεριαλισμὸς βουλιμῶν καὶ αὐτὴν τὴν Ἀγίαν Σοφίαν. Ὁ Ἰταλικὸς βέβαια λαὸς εἶνε ἀμέτοχος τῶν ἰδεολογικῶν αὐτῶν πραξικοπημάτων, ἀλλὰ τὸ Βατικανὸν δὲν ἐδίστασε διὰ τοῦ καρδιάλιου Γάσπαρι ἐν συνεντεύξει νὰ ἐξαγγείλῃ δικαίωματα! ἰδιοκτησίας ἐπὶ τοῦ χριστιανικοῦ Παρθενῶνος. «Διεκδικούμεν, ἐφθέγγετο ὁ πονηρὸς Γάσπαρι, τὴν Ἀγίαν Σοφίαν, τὴν βασιλικὴν ταύτην τῆς ἀνατολικῆς Καθολικῆς μας λατρίας». Ἦτο, λέγει ὁ ἴδιος Γάσπαρι, ἀρχικῶς ναὸς καθολικὸς, κατέστη ὕστερα ναὸς σχισματικὸς, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐνώσεως, ἥτις ὑπεγράφη εἰς τὴν ἐν Φλωρεντίας Σύνοδον, ἡ Ἀγ. Σοφία ἐπανήλθεν εἰς τὸν καθολικισμόν».

Ἀπάντησις δὲν χρειάζεται εἰς τὸν κ. Καρδιάλιον, ὅστις λησιμονεῖ νὰ μᾶς εἴπῃ καὶ ποῖος ἔκτισε τὸν ναόν. (*)

Νὰ ἐπικαλεσθῆ μόνον τις τὴν ἐξ Ὑψους

(*) Λησιμονεῖ ἐπίσης ὅτι ὅταν ἐξ ἡμῶν πρὸ τῆς ἀλώσεως ἐν συνελεύσει ἐντὸς τῆς Ἀγίας Σοφίας ἀπεφασίσθη, ἵνα σωθῆ ἡ κινδυνεύουσα Ἑλληνικὴ Αὐτοκρατορία, νὰ συλειτουργῶσιν ὀρθόδοξοι καὶ λατῖνοι ἱερεῖς εἰς τὸς Ἑλληνικὰς καὶ Λατινικὰς Ἐκ-

κκλησίας, Παρίσταται ὁ Ἄρης ἐν τῷ ἀγάλματι καθήμενος ἐπὶ τῶν ὄπλων του καὶ ἔχων τὰς χεῖρας δεδεμέναις διὰ χειροπέδων. Μεταξὺ δὲ τῶν ποδῶν αὐτοῦ κρύπτεται ὁ Ἐρως.

Ἐῖθε ὁ Θεὸς νὰ δέσῃ μὲ χαριτέρας χειροπέδας διὰ τῶν Συμμάχων τὰς χεῖρας τοῦ Πανευρωπαϊκοῦ Ἄρεως, ἵνα ἡ ἀνθρωπότης ἀπολαύσῃ τῶν ἀγαθῶν τῆς Εἰρήνης.

Ἐν Βόλῳ Ν. Ι. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
Ἐπιμελητὴς τῶν ἀρχαιοτήτων Θεσσαλίας

βοήθειαν νὰ φέρῃ εἰς θεογνωσίαν τὸν ὄνειροπόλον αὐτὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν τοῦ Βατικανοῦ, τὸν ἐρωτοτροποῦντα πρὸς τὸ σεπτὸν προπύργιον τοῦ Ἑλληνισμοῦ μετὰ περισσοῦ θράσους.

Τὸ Μουσεῖον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἐταιρείας εἶνε ἀπὸ ἐνὸς ἔτους κλειστόν. Ἡ σοφία τῶν ὀρμολίων τὸ κατεδίκασεν εἰς διαμετακόμισιν. Ἦτο καλὰ ὅπωςδῆποτε τοποθετημένον εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον, ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον—δὲν ἠξέυρομεν ποῖον—ἠθέλησε νὰ τὸ μεταφέρει εἰς ἀκατάλληλους αἰθούσας τῶν Παλαιῶν Ἀκατόρων, μολοντί μία μετακόμισις προσωρινή—ἀφοῦ θὰ ἔχη τὸ Μουσεῖον ἰδιοκτητικὸν μέγαρον—θὰ προεκάλει ἀναστάτῳσιν, κινδύνους καὶ δαπάνην 70,000 δρ. Διατάσσεται ἡ Ἐταιρεία νὰ περιμαζεύσῃ τὰ κειμήλια. Ἄλλ' ἡ παραχωρηθεῖσα αἰθουσα κατελήφθη πρὸ πολλοῦ ἀπὸ τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἔκτοτε τὸ Μουσεῖον εἶνε κλειστόν. Καὶ ἐωρτάσθη ἡ Κε' Μαρτίου χωρὶς Μουσεῖον καὶ προετοιμάζεται ἡ 1' Οετηρὶς χωρὶς νὰ ληφθῆ φροντίς διὰ τὴν ὀριστικὴν ἐγκατάστασιν του. Εὐτυχῶς ἡ Ἐταιρεία χάρις εἰς κληροδοτήματα δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ προστρέξῃ εἰς τὴν ἐπαιτείαν ἢ νὰ ἐπικαλεσθῆ τὴν περίφημον προστασίαν τοῦ Κράτους. Ἐχει τὴν οἰκίαν Κοζάκη, ἀκατάλληλον, ἀλλ' ἥτις πωλουμένη θὰ ἀποφέρει ἱκανὰς χιλιάδας, τὴν περίφημον συλλογὴν τοῦ Λιβανίου καὶ τὸ ἐσχάτως κληροδοτηθὲν εἰς αὐτὴν ὑπὸ τοῦ ἐκ Τραπεζοῦντος ὁμογενοῦς Ἀκριτά ποσὸν τῶν 550,000 δρ. μολοντί εἶνε ἄγνωστον τί διεσώθη ἀπὸ τοὺς Μπολσεβίκους ἐκ τῆς κτηματικῆς περιουσίας αὐτῆς. Τὸ

κλήσιος, οἱ περὶ τὴν Ἀγίαν Σοφίαν συνηγμένοι ὀρθόδοξοι ἀπεδοκίμασαν δι' ἀρῶν τὴν ἀπόφασιν καὶ ἐκήρυξαν τὸν ναὸν μινανθέντα. Εἶνε αὐτὸ ἡ ἱστορικὴ ἀξίωσις τῶν Λατίνων;

Συμβούλιον τῆς Ἐταιρείας ἄς ἀγοράσῃ ἐν οἰκόπεδον καὶ ἄς κτίσῃ ἐν οἴκημα, χωρὶς ν' ἀναμνήνη τμηματάρχας ἢ Ὑπουργοὺς νὰ συγκινηθοῦν. Αὐτὸ δὲν θὰ γίνῃ, ἀλλὰ καὶ ὁ λαὸς θέλει τὸ Μουσεῖον του, πρὸς τὸ ὅποιον ἐγγύτερον φέρεται ἡ ψυχὴ του καὶ φθάνει ἡ νόησις του.

**

Τὰς διὰ τὰ ἔντοκα γραμμάτια εἰκονογραφημένας διαφημίσεις, ὑπερέβαλον αἱ διὰ τὸ Ἐθνικὸν δάνειον, ἀληθινοὶ πίνακες καλαισιθσίας καὶ ἐμπνεύσεως, ἰδίως οἱ τέσσαρες οἱ ἀναρτηθέντες εἰς τὴν πρόσοψιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. Εἰς αὐτοὺς προσετέθη καὶ μία καινοτομία. Διαφήμισις διὰ τῆς γλυπτικῆς. Μεγάλων διαστάσεων ἄγαλμα παριστῶν τὴν Νίκην, ἔργον τοῦ κ. Ζευγώλη, ἐστήθη ἐξωθεν τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου. Ἐν γένει τὸ τμήμα τῆς Δημοσιότητος ἔδωσε ἱκανὴν ἐργασίαν εἰς τοὺς καλλιτέχνας, δι' ὧν ἐπέτυχε μίαν διαφήμισιν ἀποτελεσματικὴν.

**

Οἱ σοσιαλισταὶ ἐπρόλαβαν τὴν Ἱερὰν Σύνοδον καὶ παρεδέχθησαν τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον, ἐεορτάσαντες ὡς Πρωτομαγίαν τὴν 18 Ἀπριλίου μαζὺ μὲ τοὺς Ἐυρωπαίους, ἀφήσαντες ἄθικτον τὴν ἰδικὴν μας Πρωτομαγίαν, τὴν ποιητικὴν καὶ εὖσομον, τὴν ὁποίαν ἔψαλαν οἱ ποιηταὶ τῆς παρελθούσης ρωμαντικῆς γενεᾶς καὶ τὴν ὁποίαν πανηγυρίζουν κατ' ἀπαράβιτον ἔθιμον οἱ ἔρασταί. Καὶ τοιοῦτοτρόπως ἡ ἐορτὴ τῶν ἀνθέων δὲν κατῆλθε εἰς τὸν πολιτικὸν ἀγῶνα. Διὰ πρώτην φορὰν ἐωρτάσθη καὶ ἐδῶ ἡ ἐργατικὴ Πρωτομαγιά. Καὶ ἦτο πρωτότυπος ἐορτὴ ἡ ποιησις ἔγινε διαδήλωσις, τὸ ἄνθος ψήφισμα, ὁ ρεμβασμὸς διαμαρτυρία, τὸ τραγοῦδι ζητωκραυγῆ, τὸ στεφάνι μαγκοῦρα. Τὰ ἐργατικὰ σωματεῖα ἔπρεπε νὰ νεωτερίσουν ὀρίζοντα ἡμέραν ἐργατικῶν ἐκδηλώσεων ἄλλην ἐορτήν, τῶν Ἀγ. Πάντων λ.χ. ἢ τοῦ Ἀγ. Παντελεήμονος.

**

Ὅλα τάχει ἡ Ζαφειροῦλα... θὰ ἰδρῶθῃ λέει, Ἀκαδημία, διότι ἡ Ἑλλάς, λέει, θὰ ἀποκλεισθῆ, λέει, τοῦ Διεθνoῦς Ἀστρονομικοῦ Συνεδρίου διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ Ἡμερολογίου ἐπειδὴ, λέει, δὲν ἔχει Ἀκαδημίαν. Ἀκαδημίαν ἔχουμεν καὶ πολυτελεστάτην μάλιστα. Ἀκαδημαῖκοι ὄμως ποῦ νὰ εὑρεθοῦν; Ἄλλοτε ἔτε εἴχομεν κορυφὰς ἐν τῇ φιλολογίᾳ, τῇ λογοτεχνίᾳ καὶ τῇ ἐπιστήμῃ ἡ Ἀκαδημία ἐθεωρήθη περιττή. Τώρα ἔγινεν ἀπαραίτητος. Ἄλλοτε εἴχομεν φιλόλογους, ὡς τὸν Φίλιππον Ἰωάννου, τὸν Κομμανοῦδην, τὸν Κόντον, συγγραφεῖς

ὅπως τὸν Ραγκαβῆν, τὸν Ροῦδην, τὸν Ἀσώπιον, τὸν Βλάχον ἐν ἀκμῇ τότε, τὸν Καλλιγᾶν, τὸν Βερναρδάκη, τὸν Βικέλαν.

Τώρα; Διὰ τὸ Ἀριστεῖον—ἐν ἀπλοῦν μεταλλίον—γίνεται τόσος ἀγὼν καὶ δὲν ἀπονέμεται εἰς οὐδένα. Ἀλλὰ μήπως καὶ αὐτοὶ ποῦ τὸ ἔχουν, πλὴν ἐνὸς Βλάχου καὶ ἐνὸς Παλαμᾶ, θὰ ἦσαν ἄξιοι δι' Ἀκαδημαῖκοί; Λέγουν ὅτι καὶ νομοσχέδιον εἶνε ἔτοιμον ἀπὸ δικταμῆνου ὅπως ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν, περὶ ὀνομασίας 15 Ἀκαδημαῖκῶν οἱ ὅποιοι μετὰ τῶν ἤδη ἀριστειούχων νὰ ἀποτελέσουν τὴν Ἀκαδημίαν. Ἀλλὰ κατόπιν πολλῶν ἐρευνῶν (sic ἀνεκάλυψαν οἱ μαιευτήρες τῆς Ἀκαδημίας ὅτι οὔτε Β. Δ. κἂν δὲν ἀπαιτεῖται, διότι ὑπάρχει, λέγουν, κάποιος ἐπὶ Ὄθωνος ἐκδοθὲν Διάταγμα τὸ ὅποιον «..προυνόει» περὶ Ἀκαδημίας. Ἡμεῖς ἄλλοτε συνηγορήσαμεν ὑπὲρ συστάσεως τῆς Ἀκαδημίας. Ἀλλὰ τώρα ἀφ' ἐνὸς ἐξέλιπον οἱ ἄξιοι Ἀκαδημαῖκῆς ἔδρας, ἀφ' ἑτέρου δὲ διερχόμεθα ἡμέρας πονηράς, ὑπὸ τὸ κράτος δὲ ἀνωμάλου καταστάσεως τοιαῦται σπασμωδικαὶ ἀποφάσεις εἶνε καταδικασμένα εἰς θάνατον, ἂν μὴ εἰς κωμικοποίησιν. Διότι θὰ διορισθοῦν Ἀκαδημαῖκοί, ὅπως διορίζονται ἀπὸ τινος τμηματάρχαι, ἄνθρωποι στερούμενοι οἰουδήποτε προσόντος. Καὶ διὰ τῆς μεθόδου τοῦ διορισμοῦ διέλου παράδοξον νὰ ἴδωμεν Ἀκαδημαῖκούς, τὸν Ψυχάρην, τὸν Ἄννινον, τὸν Δροσίνην καὶ τὸν Ρήγαν Γκόλφην.

*

Στὸ ὄργανον τῶν μαλλιαρῶν ποῦ βρυκολάκισσε ἐδημοσιεύθη ἕνα μανιφέστον ἀπὸ «ποιητῆς, συγγραφεῖας καὶ καλλιτέχνες», κωμικώτατα γραμμένον, ἀπευθυνόμενον εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους, διὰ νὰ μᾶς βεβαιώσῃ μὲ τρόπον ἀρλουμποειδῆ ὅτι «ἡ Δημοτικὴ ἔχει ὅλα τὰ βιολογικὰ συστατικὰ γλώσσας πολιτισμένης». Τὴν ἀνακάλυψιν ὀφείλομεν εἰς τοὺς ὑπογραφομένους διαπρεπεῖς λογίους Ρῶταν, Χατζάραν, Βελμύραν, Στραγγαν, Καρθαῖον, Μυριέλλαν, Φτέρην, Νικήταν, Σαριγιάννην, Μυταράκη, Καραντζαν, Μόσχον, Πράτσικαν, Κορδορούμπαν καὶ ἄλλους ὀνομαστοὺς λογοτέχνες. Ἡ παράθεσις τῶν ὀνομάτων εἶνε ἀρκετὴ διὰ νὰ ἀναλογισθῆ τις τὸ μέγεθος τῆς σοβαρότητος τοῦ διαβήματος, τὸ ὅποιον ἀνεστάτωσε κυριολεκτικῶς τὸ Πανελλήνιον. Ἰδιαιτέραν συγκινησίαν ἠσθάνθησαν οἱ τρόφιμοι τοῦ Δημοκρατίου.

**

Ἡ ἀνασύστασις τῆς Ἑλλ. Γεωγραφικῆς Ἐταιρείας εἶνε γεγονός εὐχάριστον, ὑπὸ τὴν αὐτὴν μάλιστα προεδρείαν τοῦ κ. Πιπταμχα-

λοπούλου. Ἄρκει νὰ ἐπιδιώξῃ τοὺς σκοποὺς τῆς μὲ περισσώτερον ζήλον τώρα καὶ νὰ ἐγγυηθεῖ κατεύθυνσιν ὠρισμένην. Ἀνεγράφῃ ὅτι σκοπεῖ τὴν γεωγραφίαν τῶν Ἑλλ. Χωρῶν, τὴν ἐξέκρισιν τῶν ἐθνικῶν δικαιωμάτων ἐπὶ τῶν ἀλυτρώτων, περιγραφὴν τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τῆς χώρας, τὴν γνωριμίαν εἰς τοὺς ξένους τῶν φυσικῶν καλλόνων καὶ τὸν πόλεμον κατὰ τῶν ξένων διδασκαλισῶν. Ὅλα αὐτὰ εἶνε πολλὰ, τὸ τελευταῖον μάλιστα δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν ποίαν σχέσιν ἔχει μὲ τὴν Γεωγραφίαν. Θὰ ἐπροτιμῶμεν νὰ ἡσχολεῖτο ἡ Ἐταιρεία πρωτίστως μὲ τὴν ἐξελληνισιν

Ἑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ Ἑ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Τὸ τμήμα τῶν Ξένων καὶ Ἐκθέσεων τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἑθν. Οἰκονομίας ἀπεφάσισε νὰ προβῇ εἰς διαφήμισιν τῶν ἀρχαιολογικῶν τόπων καὶ τῶν φυσικῶν καλλόνων μας ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ.

Πρὸς τοῦτο ἐκάλεσε τοὺς ζωγράφους, ἐκ τῶν ὁποίων προσήλθον οἱ κ. κ. Ἰακωβίδης, Φωκάς, Ε. Θωμόπουλος, Μαθιόπουλος, Χατζόπουλος, Μαλέας, Λύρας, Περιβολαράκης καὶ ἄλλοι ὅπως συσκευθῆ μετ' αὐτῶν περὶ τοῦ καλλιτεχνικωτέρου τρόπου τῆς διαφήμισης. Ἀπεφασίσθη ὅπως προκηρυχθῆ διαγωνισμὸς μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν μὲ θέμα τὴν Ἀκρόπολιν ὡς τολεῖον καὶ ὡς ἀρχαιοθῆτα. Κριτικὴ ἐπιτροπὴ ἐξ Ἑλλήνων εἰδικῶν θὰ ἐκλέξῃ ἐξ αὐτῶν ὁ. Εἰς τοὺς ζωγράφους τῶν ὁ αὐτῶν ἔργων θὰ ἀνατεθῆ νὰ μεταβοῦν εἰς πέντε διάφορα σημεῖα τῆς Ἑλλάδος ἐξαιρετικῶν καὶ φυσιογραφικῶν ἐνδιαφέροντος διὰ νὰ τὰ ζωγραφίσουν, αὐτὰ δὲ μετὰ τῶν ὁ πρώτων τῆς Ἀκροπόλεως θὰ χρησιμοποιηθοῦν διὰ τοὺς πρώτους μεγάλους διαφημιστικὸς πίνακας, οἱ ὅποιοι θὰ ἀναρτηθῶν εἰς τοὺς σιδηροδρομικοὺς σταθμοὺς καὶ τὰ μεγάλα ξενοδοχεῖα τῶν μεγαλειτέρων Εὐρωπαϊκῶν πόλεων.

— Οἱ ἀξιοματικοὶ γεωπῶνοι προσέφεραν εἰς τὸν προϊστάμενόν των σιγατηγόν κ. Μ. Τονιέ ἀγαλμα τῆς Δήμητρας ἐκ Πεντελίου μαρμάρου, ἔργον τοῦ γλύπτου κ. Γ. Δημητριάδου.

— Ἡ διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος ἐπιμελητεία τῆς Διαρκοῦς Καλλιτεχνικῆς Ἐκθέσεως ἐξέλεξε πρόεδρον τὸν κ. Μαθιόπουλον, γραμματέα τὸν κ. Μαλέαν καὶ κοσμητόρα τὸν κ. Ζευγῶλην. Παρουσιασθεῖσα εἰς τὸν ἐπίτιμον Πρόεδρον τῆς Διαρκοῦς κ. Σοφοῦλην τὸν παρεκάλεσε νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῆς ταχύτερας ἀνοικοδομήσεως τοῦ περιπτέρου τῆς Ἐκθέσεως ἐν τῷ προαυλίῳ τῆς Βουλῆς.

— Παρὰ Σμυρναϊκῆ οἰκογενεῖα ὁμογενοῦς εὐρέθησαν δύο παλαιαὶ προσωπογραφίαι τοῦ ἀπαρχονι-

δνομάτων τοπωνυμικῶν καὶ τὴν ὑψηλότεραν ἱστορικῶς ὀνομασίαν καὶ γραφὴν, μὲ τὴν σύνταξιν Γεωγραφίας τῆς προκοπῆς καὶ χαρτῶν, ὧν ἔχομεν μεγάλην ἔλλειψιν. Τώρα μάλιστα μὲ τὴν νέαν διαρρυθμίσιν τῆς Εὐρώπης ἡ ἔκδοσις χαρτῶν ἐπιβάλλεται. Τὴν διαφήμισιν τῶν φυσικῶν καλλόνων ἀνέλαβε τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἑθν. Οἰκονομίας, διὰ δὲ τὰς παιδαγωγοὺς τίποτε δὲν θὰ ἤμπορῆσεν νὰ κάμῃ, ἔφ' ἕσον οἱ γονεῖς ἀδιαφοροῦν. Οὔτε ἄλλως τε εἶνε ἀρμοδία διὰ καθήκοντα παιδαγωγικά.

ΔΑΦΝΙΣ

σθέντος Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε'. Ἡ μία παριστῆ τὸν Πατριάρχον ἐν ἀνθηρῇ ηλικίᾳ μὲ μαύρην γενειάδα καὶ κόμην, ὅτε ἦτο ἀκόμη Μητροπολίτης Σμύρνης. Ἡ ἑτέρα παριστῆ αὐτὸν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Πατριαρχείας του.

Αἱ εἰκόνες αὗται, ἔχουσαι ἱστορικὴν ἀξίαν καὶ πολῦτιμοι ἀπὸ ἀπόψεως τέχνης, ἡγορήθησαν διὰ νὰ κοσμήσων τὰς αἰθούσας τῶν Πατριαρχείων.

— Ὁ Ἀστικός Σύνδεσμος τοῦ Παλαιῦ Φαλήρου ἀνέθεκεν εἰς τὸν ζωγράφον κ. Παρθένην τὴν ἀγιογράφειν τῆς νεοτεύκτου ἐκκλησίας τοῦ Ἁγ. Ἀλεξάνδρου. Ὁ κ. Παρθένης ἐξωγράφει ἐπὶ ἀγιογραφικῶν πίνακας, τὸν Ἁγ. Γεώργιον, Ἁγ. Δημήτριον, τὴν Μυρτιδιώτισσαν, τὴν Ἁγ. Καλλιόπην, τὴν Ἁγ. Φιλοθέην, τὴν Ἁγ. Βαρβάραν καὶ τὸν Ἁγ. Παντελεήμονα καὶ τὰς εἰκόνας τοῦ Τέμπλου. Μὲ μίαν τέχνην ἔχουσαν τὰ στοιχεῖα τῆς Βυζ. παραδόσεως, χωρὶς νὰ ἀπομακρυνθῆ τῆς ἱστορικῆς σχολῆς προσέδωκε ταῦτοχρόνως ὁ κ. Π. τὴν ἔμπνευσιν τῆς καλλιτεχνικῆς του προσωπικότητος.

— Τὸν προσεχῆ Ἰουνίου διοργανοῦται ἐν Παρισίοις καλλιτεχνικὴ ἐκθεσις διαρκείας τριῶν μηνῶν. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν εἰδοποίησε τὸν Σύνδεσμον τῶν καλλιτεχνῶν, ὅπως τὰ μέλη αὐτοῦ ἀποστείλουν ἔργα των, θὰ παρασθῆ δὲ πᾶσα εὐκολία διὰ τὴν ταχέως, ἀσφαλῆ καὶ δωρεάν ἀποστολήν.

— Ὁ Σύνδεσμος τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν ἀπεφάσισε νὰ διοργανώσῃ ἐκθεσιν Χριστιανικῆς καὶ Διακοσμητικῆς Τέχνης.

— Ἡ διὰ τὴν ἐποβολὴν προπλάσμάτων τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Καποδιστρίου προθεσμία παρετάθη μέχρι τῆς 25ης Ἰουνίου. Οἱ μέχρι τοῦδε ἔρανοι ἀνήλθον εἰς 10.206. Τὸ ποσὸν θὰ συμπληρωθῆ ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου.

— Εἰς τὸν ζωγράφον κ. Μιχ. Ἀξελὸν ἀπενεμήθη παρὰ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως τὸ παράσημον τοῦ Ἀξιοματικῶ τῆς Ἀκαδημίας.

— Εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς Καισαριανῆς μία τοιχογραφία Εὐαγγελιστοῦ κατέπεσε καὶ τὰ τεμάχια ἐρρίφθησαν εἰς τὰ σκουπίδια. Ἦτο εἰσομία νὰ πέσῃ πρὸ μηνῶν καὶ ὁ ζωγράφος κ. Ζωγράφος, ἐργασόμενος ἐκεῖ ἀντελήφθη τὴν ἐπικειμένην πτώσιν καὶ εἰδοποίησε τοὺς ἀρμοδίους, προσεφέρθη δὲ νὰ σιγηρῆ τὴν τοιχογραφίαν ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀμοιβῆς. Τῶν ἀρμοδίων ὁ ἕνα δὲν ἐταράχθη καὶ οὕτω μία θαύμασια εἰκὼν Βυζαντινῆς τέχνης ἐξηφανίσθη πρὸς δοξάν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, το ὁποῖον καὶ τμήμα εἰδικῶν ἀπέκτησε Βυζαντινῶν ἀρχαιοτήτων!

— Ἀπεφασίσθη ὅπως παραχωρηθῆ εἰς τὸν Σύνδεσμον τῶν Καλλιτεχνῶν γήπεδον τοῦ Λιμνοῦ μετοξὺ Ἀστεροσκοπεῖου καὶ Ἀκροπόλεως ἵνα ἀνεγερθῶσι ἐργαστήρια διὰ τοὺς καλλιτέχνους. Ὁρίσθη πρὸς τοῦτο ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν κ. κ. Νικολοῦδη καὶ Θεοδορίδου ἀρχιτεκτόνων, Τριανταφυλλίδου, Μαγιάση καὶ Καλογεροπούλου ζωγράφων. Τὰ ἐργαστήρια θὰ εἶνε ἀρχαῖα Ἑλλ. καὶ Βυζαντινοῦ ρυθμοῦ. Θὰ κτισθοῦν διὰ δανείου τῆς Ἑθν. Τραπεζῆς, οἱ δὲ καλλιτέχναι θὰ γίνων ἰδιοκτῆται διὰ τοκοχρεωλυτικῆς ἀποσβέσεως τοῦ δανείου.

— Ἡ Μεραρχία Σερῶν θὰ ἀνεγερῆ Ἡρώων μαρμάρινον ὑπὲρ τῶν πεσόντων ἀγωνιστῶν τῆς κατὰ τὸν λήξαντα πόλεμον ἐν Σέρραις, εἰς τὸν χωρὸν ὅπου ἀνεγέρθη τὸ προσωρινὸν μνημεῖον. Πρὸς τοῦτο προκήρυξε διαγωνισμὸν μεταξὺ τῶν Ἑλλ. καλλιτεχνῶν πρὸς συμβολισμὸν τῶν περιστάσεων ὑφ' ἃς συνεκροτήθη ἡ μεραρχία καὶ τῶν ἀγόνων οὓς δ ἐξήγαγε Βραβεῖον εἰς τὸ προκρινθὸς μνημεῖον θὰ δοθῆ 1000 δρ θὰ κριθῶσι δὲ ὑπὸ Ἐπιτροπῆς.

— Ἀπεφασίσθη ν' ἀνεγερθῆ ἐν Πάτραις ἀνδριάς τοῦ Παλαιοῦ Πατρῶν Γερμανοῦ. Πρὸς τοῦτο θὰ κατορτισθῆ ἐπιτροπὴ, ἧτις θὰ προβῆ εἰς ἐράνους.

— Ὁ κ. Πέτρος Ἀντ. Μαυρομιχάλης, ἔγγονος τοῦ Πετρόμπεη, ἐδώρησε εἰς τὴν Ἱστορικὴν καὶ Ἐθνολογικὴν Ἐταιρίαν συλλογὴν 12 εἰς φυσικῶν μέγεθος θαυμασίων, διακεκριμένων ζωγράφων, προσωπογραφῶν τῶν Μαυρομιχαλαίων, ἀπὸ τοῦ Ἰωάννου Μαυρομιχάλη Σκυλογιάννη τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ Ὁρλώφ μέχρι τῶν ἠρωϊκῶς πεσόντων Ἡλῖα καὶ Κυριακούλη, μὲ τὰς πολεμικὰς των σιολὰς.

— Εἰς τὴν αἴθουσαν Γεο ὁ θαλασσογράφος καὶ γραμματεὺς τῆς Ἑθν. Πινakoθήκης κ. Ν. Δ. Καλογερόπουλος, ἐξέθεσε περὶ τοὺς 60 πίνακας, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ περισσότεροι ἀνάγονται εἰς διαφόρους πολεμικὰς ἐποχάς, τοῦ 1821, τοῦ 1912 1913 καὶ τοῦ 1918.

— Ὁ «Σύνδεσμος τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν» ἐσκέφθη νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὴν διοργανουμένην ὑπ' αὐτοῦ ἐκθεσιν ἐν Παρισίοις, τὸ φθινόπωρον, τὸ μνημεῖον τῆς Ἀφεντάκη τοῦ Χαλεπά. Ἡ ἰδιοκτῆτις τοῦ μνημείου οἰκογένεια Γιαννουκάκη ὄχι μόνον ἐδέχθη προθύμως ἀλλ' ἐδώρησε αὐτὸ εἰς τὸ Κράτος, ὅπως μετὰ τὴν ἐκθεσιν κατατεθῆ εἰς τὴν Ἑθν.

Πινakoθήκην καὶ χρησιμεύσῃ ὡς ἀπαρχὴ νεοελληνικῆς Γλυπτοθήκης. Ἐπὶ τοῦ τάφου θὰ τοπεθετηθῆ πιστὸν ἀντίγραφον ὑπὸ δοκίμου μαρμωρογλύπτου.

— Ἀνεχωροῦν προσεχῶς εἰς Εὐρώπην ὡς ὑπότροφοι τῆς Κυβερνήσεως ὁμᾶς ἐκ τῶν νεωτέρων καλλιτεχνῶν, ἐν οἷς οἱ γλύπται κ. κ. Λ. Δούκας καὶ Α. Σῶχος καὶ εἰ ζωγράφοι κ. κ. Μπισκίνης καὶ Α. Γεραλῆς.

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

Ἐπὲρ τοῦ τμήματος τῶν βρεφῶν τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος ἐδόθη ἐορτὴ συγκεντρώσεως ἐλευκτῶν κόσμον. Ἐπαίχθη μία μονόπρακτος Γαλλικὴ κωμῶδια ἀπὸ τῆν δ. Χρυσούλη καὶ τοὺς κ. κ. Νιέ Λατοῦρ, Καμάραν, Ρουμπὲν καὶ Ἀλεξανδρόπουλον, ὁ Ἀμερικανὸς λοχαγὸς κ. Ζέννα ἐσφύριξε συνοδεία ὀρχήστρας, οἱ ἀδελφαὶ Κωνστ. Κυριαζῆ ἐπαίξαν βιολί καὶ πιάνο, ὁ κ. Παπαγεωργίου ἐσχεδίασε διαφόρους γελοιογραφίας, ἐχορευθῆ ἐν βάλς rondré. Τὸ ὠραιότερον μέρος ἦσαν δύο μεγάλα πλαστικά εἰκόνες ἐπὶ σχεδίου τοῦ κ. Ὁθωναίου, παριστώσας τὴν Μεγάλην Ἑλλάδα καὶ τῆς ὁποίας μετέσχον 50 κυρία καὶ δεσποινίδες. Τὴν Ἑλλάδα παρέστησεν ἡ κ. Σακορράφου ἐπὶ θρόνου καθημένη, τὴν περιεστοιχίζον δὲ ἡ Νίκη, ὁ Πολιτισμὸς, ἡ Δόξα, ἡ Τέχνη, αἱ Ἐπιστήμαι, τὸ Θέατρον, ἡ Μουσικὴ, τὰ Γράμματα, ἡ Βιομηχανία καὶ ἑλα τὰ μέρη τῆς παλαιᾶς καὶ νέας Ἑλλάδος μὲ τὸ ἐθνικὸν ἔνδυμα.

— Κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος θὰ γίνῃ ἐν Παρισίοις, μεγάλη ἐκθεσις ἐργοῦντων ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς κ. Ἀβριλ νιέ Σαιντ Κροά, ἧτις ἐπεσκέφθη ἀλλοτε τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐζήτησε ἡδὴ ὅπως ἀποσταλῶσιν ἐνεσθῆν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα χειροτεχνήματα.

— Ὁ διορισθεὶς καθηγητὴς τοῦ Πολυτεχνείου Γάλλος ἀρχιτέκτων κ. Ἐμπρόρ κατὰ τὸν ἐναρκτήριον λόγον του ἀφοῦ ἐτόνισε τὴν σημασίαν τῆς ἰδρύσεως Ἀρχιτεκτονικῆς Σχολῆς ἐν Ἀθήναις, εἰς τὴν ὁποίαν, ὡς εἶπεν, ἡ Κυβέρνησις εἶνε διατεθειμένη νὰ παράσῃ δαψιλῆ τὰ μέσα τῆς εὐδοκίμησῆς τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς ἀπὸ τῶν πρώτων Αἰγυπτιακῶν μνημείων μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, παρουσιάσας εἰς φωτεινὰς προβολὰς τὰ χαρακτηριστικώτερα μνημεῖα τῶν διαφόρων ἐποχῶν. Καὶ κατέληξε μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι οἱ νέοι Ἕλληνες ἀρχιτέκτονες θὰ συνεχίσουν τὴν ὑψηλὴν παράδοσιν τῶν μεγάλων προγόνων των.

— Αἱ «Ἀθῆναι» ἐδημοσίευσαν ἀνέκδοτον μακρὰν ἐπιστολήν τοῦ Μιχαὴλ Μητσάκη γράφεσαν πρὸ 25 ἔτων καὶ ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν κ. Ἀλ. Μωραϊτίδη, ὅστις καὶ τὴν παρεχώρησε πρὸς δημοσίευσιν. Ἡ ἐπιστολὴ γραφεῖσα ἐν τῇ διανοητικῇ ἀκμῇ τοῦ δυνατοῦ συγγραφέως ἀναφέρεται εἰς τὴν λογοτεχνικὴν ζωὴν καὶ εἰκονίζει τὸς ψυχικὰς διαθέσεις του. Ἐν αὐτῇ ἐκφράζει μετ' ἐλευθεροστομίας τὰς σκέ-

ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

Καί δευτέραν συναυλίαν ἔδωσαν ὁ νεαρός βαρύτονος κ. Γ. Βλαστάρης. Ἡκούσθη καί πάλιν εὐχαρίστως ἢ συμπαθῆς φωνή του καί ἐξετιμήθησαν αἱ πρόδοί του. Τῆς συναυλίας μετέσχον ἢ τελειόφοιτος τοῦ κλειδοκυμβάλου δ. Λασποπούλου, ἥτις ἔπαιξε Λιστ καί Σοπέν καί ἢ μαθήτρια τοῦ βιολίου δ. Στερογιάννη τῆς ὁποίας ἢ πρώτη ἐμφάνις ὑπῆρξεν ἱκανοποιητική.

Κατὰ τὴν τετάρτην συναυλίαν τῆς Στρατιωτικῆς ὀρχήστρας ἐπαίχθη ἢ Ἡρωϊκὴ συμφωνία τοῦ Μπετόβεν τὴν ὁποίαν ἤκούσαμεν ἄλλοτε ἀπὸ τὴν ὀρχήστραν τοῦ Ὁδείου, ἢ ὁποία διαδοχικῶς μᾶς ἔδωσε τὰς καλλιτέρας συμφωνίας τοῦ μεγάλου Διδασκάλου. Ἡ στρατιωτικὴ χορωδία, ἥτις ἐτραγούδησε τὴν Χειμωνιάτικην σερενάδαν τοῦ Σαιν-Σάνς, ἀπορον πῶς ἐσφηνώθη εἰς ἓν σοβαρὸν πρόγραμμα, ἀφοῦ ὄχι μόνον πλήρης δὲν ἦτο, ἀλλ' οὐδὲ φωνὴν ἔχουν οἱ περισσότεροι ποῦ τὴν ἀποτελοῦν, εἶνε δὲ καὶ κακῶς διδαγμένοι.

Τὸ Κονσέρτο διὰ πιάνο τοῦ Τσαϊκόφσκη, ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικώτερα ἔργα τῆς Ρωσικῆς μουσικῆς εἶνε καί δυσκολώτατον εἰς ἀπόδοσιν. Εὐτυχῶς ἢ σύμπραξις τοῦ κ. Φαραντάτου ἔκαμε ὥστε νὰ ἀπολαύσωμεν τὸ θαυμάσιον κονσέρτο, τὸ ὁποῖον ἀπέτελεσε καί τὴν μεγαλειότεραν ἐπιτυχίαν τοῦ προγράμματος. Ὁ κ. Φαραντάτος ἀπὸ τὰς ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις τοῦ ἀκροατηρίου ἠναγκάσθη νὰ παίξῃ ἐκτὸς προγράμματος καί ἓν βάλς τοῦ Σοπέν. Τὸ Οὐγγρικὸν ἐμβατήριον τὸ Μπέριλιος ἀπὸ τὴν Damnation τοῦ Φάουστ, τὸ ζωνρὸν καί μελωδικόν, ἐξετελέσθη μὲ πολλὴν ἐπιτυχίαν.

Ἡ ἐφετεινὴ ἐμφάνις τῆς δεσπ. Φ. Πασχάλη μὲ πρόγραμμα πλουσιώτατον καί ἐκλεκτὸν ὑπῆρξεν λίαν ἱκανοποιητικὴ ἰδίως εἰς τὴν «Manon» καί «Μποέμ» ἔδειξε τὸν πλοῦτον τῆς φωνῆς τῆς καί αἰσθητικότητα. Μετὰ τοῦ κ. Μωραϊτοῦ ἐτραγούδησε τὸ ντουέττο τῆς Καβαλερίας Ρουσσικάνας, ὃ δὲ κ. Λυκούδης ἔπαιξε τέσσαρα τεμάχια. Ἡ δ. Πασχάλη ἐν τέλει ἐτραγούδησε τὸ τραγούδι τῆς Ρήνας ἀπὸ τὸ «Στοιχειωμένο γεφύρι» τοῦ κ. Σακελλαρίδου καί τὴν Κατάρτα τοῦ κ. Καλομοίρη.

Νεαρός Κερκυραῖος βιολιστῆς, πρὸ ἔτους ἀφίχθεις ἐκ Παρισίων, ἔπου ἐσπούδασεν, ὃ κ. Τάσος Νικολάβουρας ἔδωσε τὴν πρώτην συναυλίαν του, τὴν ὁποίαν ἐχαρκτηρίζεν ἐκλε-

κτικότης καί καθ' ἣν ἐκυριάρχησεν ἢ Σονάτα τοῦ Χέντελ, αἱ σύντομοι συνθέσεις τοῦ Κρέισλερ καί ἢ διὰ πρώτην φοράν ἐκτελεσθεῖσα σονάτα τοῦ Βερατσίνι. Δὲν ἔδειξε βέβαια τέλειον παίξιμον, διὰ τὸ ὁποῖον χρειάζεται ἀκόμη σπουδῆ, ἀλλ' εἶνε ὑποκειμενικόν. Ἡ δοξασία του ἤρεμη καί λεπτή.

Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὁδείου ἔδωσε συναυλίαν ἢ διπλωματούχος τῆς Μ. Ἀκαδημίας τοῦ Λονδίνου μὲ ἀνώτατον βραβεῖον δ. Ἀντιγόνη Παπαμικροπούλου, ἐλθοῦσα πρὸς τοῦτο ἐκ Πατρῶν, ἔπου ἀπὸ ἐτῶν διαμένει. Ἐδειξε μηχανισμὸν ἐξαιρετικόν, ἓνα παίξιμον θετικόν, ἀλλ' ὄχι καί ἀτομισμὸν. Τὰς δύο Ραψωδίας τοῦ Λιστ καί ἰδίως τὴν ὑπ' ἀριθ. 2 ἐξετέλεσε μετὰ μεγάλης τέχνης. Τὸ «Ρυάκι» τοῦ Γκρήγκ ἐχρωμάτισε πολὺ καλά. Τὴν Καμπανέλλαν τοῦ Παγανίνι—Λιστ ἤκούσαμεν ἄλλοτε ἀπὸ τὸν κ. Φαραντάτου καί ἢ δ. Π. Δὲν μᾶς ἔκαμε νὰ λησμονήσωμεν τὴν ἐντύπωσιν ἐκείνην. Τὴν ballade τοῦ Σοπέν ἔπαιξε μετὰ γοργότητος, μὴ ἀνταποκρινομένης εἰς τὸ αἰσθηματικὸν ἔργον τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ.

Ὁ κ. Σπ. Φαραντάτος, ὃ συμπαθῆς πιανίστας εἰς τὴν ἐφετεινὴν συναυλίαν του, δοθεῖσαν ἐν κοσμοπλημμύρᾳ, κατέβη μὲ τὴν λεπτότητα, τὴν διαύγειαν, τὴν εὐστροφίαν καί αἰσθητικότητα του—ἐλονὲν ἀναδεικνύμενα πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα ἀφειδῶς ἐπέδειξε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἐκλεκτοῦ προγράμματος. Ἐπαιξε τὸ καί ἄλλοτε ὑπ' αὐτοῦ παιχθὲν Carnival τοῦ Σοῦμαν, μία ἄλλωσιν 20 χαριτωμένων μουσικῶν εἰκόνων, τὴν ballade τοῦ Σοπέν, τοῦ Scharwenka τὸ Consert Etude, τὴν Μελωδίαν τοῦ Ραχμανίνωφ, τὸν Χορὸν τῶν Μαγισσῶν τοῦ Mac Dowell, τὰς Βαριεσιδὸν τοῦ Παγανίνι-Λιστ καί δύο Ἑλληνικὰς συνθέσεις, τὴν «Ἐδναν» τοῦ πιανίστα κ. Μαργαρίτη, λεπτότατον καί χαριτωμένον ἔργον, καί τοῦ κ. Καλομοίρη τὴν «Μπαλλάνταν». Ὅλα ἐξετελέσθησαν μὲ τὴν δεξιότητα, ἥτις χαρακτηρίζει τὸν διακεκριμένον κονσερτίστ.

Ἡ δ. Κοτζιᾶ ἐτραγούδησε μὲ μίαν εὐγενικὴν καί ἁρμονικὴν φωνὴν τέσσαρα τραγούδια, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ δύο τὰ καί καλύτερον ἀποδοθέντα, ἦσαν τοῦ S. de Luca τὸ «Non passo disperar, καί ἢ «Πιστὴ καρδιά» τοῦ Μπράμς.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ὑπὸ τῆς ἀδελφῆς τῆς προσφώνος θανούσης διευθυντριάς τοῦ «Μικροασιατικοῦ Ἡμερολογίου» ἐξεδόθη ὁ τόμος τοῦ 1919, διὰ τοῦ ὁποῖου τεματίζεται ἢ σειρά τοῦ ἀρίστου καί μεταρβωτοῦ τῶν ἐπαρχιακῶν ἡμερολογίων. Εἶνε ὁ τόμος αὐτὸς ἐν μνημόσυνον τῆς φιλοτίμου καί φιλομουσοῦ ἰδρυτριάς Ἑλένης Σβορώνου, ἥτις ἤρξατο τὴν ἐκτύπωσιν καί ἐξέπνευσεν ἐπὶ τῶν τυπογραφικῶν δοκιμίων. Κατὰ συμππτῶσιν ὃ ἐκδοθεὶς τόμος εἶνε τοῦ 13ου ἔτους.

ὑπὸ τοῦ βιβλιοπωλείου τοῦ κ. Βασιλείου ἐξεδόθη τοῦ *Κνουτ Χάμσον* ἢ «Βασίλισσα τοῦ Σαβᾶ» καί δύο ἄλλα διηγήματα, κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Α. Κουκούλα. Εἶνε ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικώτερα διηγήματα τοῦ Νορβηγοῦ διηγηματογράφου, τοῦ διακρινομένου διὰ τὴν ψυχολογικὴν ἰδίαν δύναμιν.

Ὁ *Δημοκρατισμὸς τοῦ Ἑλλήνος*, πολιτικὴ καί ἱστορικὴ μελέτη τοῦ κ. Γ. Φιλαρέτου. Ἐπισκοπεῖται τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα ὡς ἐξελίχθη ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι καί κρῖνονται τὰ ἐκ τούτου ἀποτελέσματα.

Ὁ *Ὁδηγὸς τῆς Ἑλλάδος 1913-1919*, ὄγκωδέστατος ἐκ σελ. 1900, καλοτεπωμένους, πανόδετος, κατά-

μεστος ὕλης μετὰ πολλῶν κόπου συλλεγείσης, ἔκτην φοράν ἐκδιδόμενος ὑπερέβαλεν εἰς ὄγκον καί ἐπιμέλειαν τοὺς προηγουμένους τόμους. Διαιρεῖται εἰς τοῖα μεγάλα τμήματα. Τὴν ἐπίσημον Ἑλλάδα, τὴν Ἐμπορικὴν Ἑλλάδα καί τὴν Νέαν Ἑλλάδα, ἐξεταζομένην ὑπ' ὅλας τὰς μορφάς τῆς ἐμπορικῆς, βιομηχανικῆς, ἱστορικῆς, ἐπαγγελματικῆς κ.λ.π. Ὁ κ. Νικ. Ἰγγλέσης κατήγαγεν ἀληθῆ ἄθλον ἐκδώσας ὑπὸ τὰς δυσμενεστάτας τῶν συνθηκῶν ἓνα κολοσσιαῖον βιβλίον.

Ὁ *πόνος τῶν ἀνθρώπων καί τῶν πραγμάτων*, ποιήματα Κ. Καρυωτάκη.

Ὁ *Ἄερα, ἄερα!*, Τραγούδια πατριωτικά Χ. Βαζιλέντη.

Ὁ *Φόρδην-μύθην*, Τραγούδια τοῦ Bonosenectius (ψευδώνυμον νεαροῦ ποιητοῦ).

Ὁ *Ἀθηναϊκὸν Σίκ*, Περιοδικὸν τοῦ συρμού.

Ὁ *Τὸ χρυσὸ γεφύρι*, Φαντασμαγορικὸν δράμα Α. Γαλανοῦ.

Ὁ *Μῶμος*, Ὁ *Δγκάθι*, Ὁ *Περίδρομος*, σατιρικά φύλλα.

Ὁ *Ἡ Ἀτλαντις*, ἑβδομαδιαῖον περιοδικὸν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Α. Κολτσιάνου, μὲ ὕλην ποικίλην καί πολλὰς εἰκόνας.

Ὁ *Θρίαμβος*, ἑβδομαδιαῖον, ὑπὸ τοῦ κ. Γιω Κοκκῶνη.

ΤΟΠΟΘΕΤΕΙΤΕ

ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΣΑΣ

ΕΙΣ ΕΝΤΟΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ

Δ'ΑΤΕΘΕΝΤΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ Δρ. 204,011.800
ΕΞΟΦΑΗΘΕΝΤΑ " 100,662.300
ΕΝ ΚΡΚΛΟΦΟΡΙΑ Δρ. 103,349.500

- Δίδουν τόκον 5 0/0 τὰ ἐξάμηνα καί 4 1/2 0/0 τὰ τρίμηνα.
- Ὁ τόκος τῶν εἶνε ἀπηλλαγμένους παντὸς φόρου καί παντὸς τέλους.
- εἶνε ἠγγυσημένα ὑπὸ τοῦ Κράτους καί ὑπὸ τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς.
- Πληρώνονται ἀμέσως εἰς τὴν ληξίν των ἀπὸ τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς καί προεξοφλοῦνται ὑπὸ τῆς ἰδίας.
- Μεταβιβάζονται δι' ἀπλῆς παραδόσεως εἰς ἄλλον, ὅπως τὰ χαρτονομίσματα ἢ δι' ὀπισθογραφῆσεως ὅπως αἱ συναλλαγματικαί.
- Ἀποτελοῦν δηλαδὴ ρευστὸν χρήμα, πρόχειρον εἰς κάθε στιγμήν, μὲ τὴν διαφοράν μόνον ὅτι δίδουν καί τόκον μεγαλύτερον ἀπὸ κάθε ἄλλην κατάθεσιν.
- Ἐκδίδονται εἰς ποσὰ 100, 500, 1000, 10.000 καί 100 χιλιάδων δραχμῶν.
- ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΟΠΟΥ ἘΠΑΡΧΟΥΝ ΤΡΑΠΕΖΑΙ ἢ ὙΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΡΑΠΕΖΩΝ.

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ—ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Η ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΙΔΡΥΘΗ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΑΙ ΥΠΟ ΠΟΛΛΩΝ ΑΛΛΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΩΝ

Κεφάλαιον Μετοχικόν	Δρ.	6.000.000
Καταβεβληθέν	»	1.500.000
Αποθεματικόν	»	1.520.000

ΕΡΓΑΣΙΑΙ:

- Η Λαϊκή Τράπεζα πωλεί συνάλλαγμα επί του εξωτερικού και αγοράζει επιταγὰς (chèques) επί του εξωτερικού.
- Εισπράττει γραμμάτια τρίτων και τοκομερίδια.
- Πωλεί και αγοράζει παντός είδους χρεώγραφα και λαχειφόρους όμολογίας.
- Χορηγεί δάνεια επί ενεχύρω κοσμημάτων.
- Δέχεται καταθέσεις εις πρώτην ζήτησιν, επί προθεσμία και καταθέσεις ταμειυτηρίου.
- Έν γένει δ' εκτελεί πάσαν έργασίαν τραπεζιτικής έργασίας.

Γενικός Διευθυντής Δ. ΔΟΒΕΡΔΟΣ

ΛΑΧΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

1919—ΚΑΘΡΩΣΙΣ ΕΞ—ΔΡ. 1.200.000 ΚΕΡΔΗ

Καθ' εκάστην κλήρωσιν εκδίδονται 100.000 γραμμάτια αξίας δραχμών 400.000. Παρέχονται κέρδη εις 2.000 γραμμάτια αξίας δραχμών 200.000.

*Έκαστον άκέραιον γραμματίον τμήται δρ. 4, δυνάμενον να διαιρεθῆ εις τέσσαρα τέταρτα γραμματίου τιμώμενα άντι μιᾶς δραχμῆς.

Κέρδη εκάστης τῶν κληρώσεων

Κέρδη			Έν ὄλῳ
1	εξ	80.000	80.000
1	εξ	20.000	20.000
2	ἀπό	2.500	5.000
6	ἀπό	1.000	6.000
15	ἀπό	400	6.000
25	ἀπό	200	5.000
1,950	ἀπό	40	78.000
2,000			200,000

Η πρώτη κλήρωσις γενήσεται τῆ 24 Φεβρουαρίου 1919, ἡ δευτέρα τῆ 28 Ἀπριλίου 1919 ἡ τρίτη 30 Ἰουνίου 1919, ἡ τετάρτη 29 Σεπτεμβρίου 1919, ἡ πέμπτη 24 Νοεμβρίου 1919 καὶ ἡ ἕκτη 31 Δεκεμβρίου 1919.

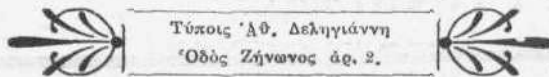
Δι' εκάστην τῶν κληρώσεων εκδίδονται ἴδια άκέραια γραμμάτια, πωλούμενα άντι ιεσσάρων δραχμῶν ισχύοντα δι' ὀλόκληρον τὸ κέρδος καὶ δυνάμενα να διαιρεθῶσιν εις τέταρτα γραμματίου τιμώμενα άντι 1 δραχμῆς εκάστον καὶ παρέχοντα συμμετοχὴν εις τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

*Άμοιβαί ὦν δὲν ἐζητήθη ἡ πληρωμὴ εντὺς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κληρώσεως παραγράφονται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου.

Εἰς τοὺς αγοράζοντας πρὸς μεταπώλησιν διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῆ τοῦ τιμήματος κατόπιν εἰδικῆς μετὰ τοῦ Ἑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶς συμφωνίας, γραμμάτια ἢ τμήματα γραμματίου αξίας δέκα χιλιάδων δραχμῶν, παρέχεται ἔκπτωσης ἐπὶ τοῦ τιμήματος αὐτῶν 16 τοῖς 0/0, εἰς δὲ τοὺς αγοράζοντας διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῆ τοῦ τιμήματος εις γραμμάτια ἢ τμήματα τοῦ γραμματίου αξίας χιλίων δραχμῶν τοῦλάχιστον παρέχεται ἔκπτωσης 10 τοῖς 0/0, καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς ἐπιτετραμμένους τὴν πώλησιν γραμματίων καὶ τμημάτων γραμματίου, παρέχεται ἔκπτωσης 5 τοῖς 0/0.

Διὰ πάσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εις τὸ Γραφεῖον Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων, Ἑπουργεῖον Οἰκονομικῶν, εἰς Ἀθήνας.

Ο Διευθυντής Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ

Τύποις Ἀθ. Δελιγιάννη
Ὅδος Ζήνωνος ἀρ. 2.